

DIRVA

Nr. 23

Vasaris-February 23, 1962

Cleveland, Ohio

PRANCŪZIJOS KOMUNISTAI KIEKVIENĄ PROGĄ IŠNAUDOJA SAVO AUTORITETUI PAKELTI

(Dirvos specialaus korespondento Paryžiuje)

Vasario 13 d. Paryžiuje įvyko didelės laidotuvės aštuonių žuvusiųjų per uždraustas vasario 8 d. anti-fašistines manifestacijas (valdžia yra uždraudusi bet kokias manifestacijas viešose vietose). Skrodimo metu pasirodė, kad tik vienas žuvo nuo gautų smūgių, o septyni užtroško. Bėgdami nuo policijos į požeminį traukinį, kurio durys buvo uždarytos, jie išgriuvo ir buvo minios sumindyti. Iš aštuonių mirusiųjų šeši priklausė komunistų partijai.

Toji demonstracija komunistams buvo reta proga dalyvauti eisenoje greta "brolių socialistų". Ta proga jie sušaukė visus savo narius ir prijauciančius kuo skaitlingiausius pasirodyti, kad paskui galėtų skelbti — žiūrėkite, kokie mes galingi, visa tauta eina su mumis. Ir taip OAS — dešinieji, ultra-patriotai pila vandenį į komunistų malūną. Thorezo partija buvo pritrūkusi dalyvių bet kokioms demonstracijoms. Po destalinizacijos, atviro sukilėlių ir dezertyrų palaikymo, ginklų vogimo, prancūzų komunistai buvo netekę autoriteto masėse. Šiandien jie nori paausuoti savo anti-fašistinę nublukusią aureolę. Jų subversinėje taktikoje tos laidotuvės buvo gera proga, kurią jie puikiausiai išnaudojo.

Pasinaudodami šimtatūkstančių minios humanistais ir anti-fašistiniais jausmais, jie atsistojo jos priešakyje su savo vadu Duclos ir iškilmingai nulydėjo tos demonstracijos aukas į kapines "Pere Lachaise", kur komunistai turi sklypą, kuriame laidoja naujus kaninius. Laidotuvių metu vien tik gėlių nešėjų eilė tęsėsi per kelis kilometrus. Jokių nesusipratimų neįvyko ir tuoj po laidotuvių baigėsi ir visuotinas streikas.

Po tų įvykių Parlamente buvo sukvietas Krašto apsaugos komisijos posėdis, kuriame krašto apsaugos ministeris Messmer ir ministras pirmininkas Debrė darė pranešimą. Po pranešimo komisijos pirmininkas Bergasse pareiškė pastabą, kad dabartinė vyriausybė leidžianti vystyti komunistų įtaką.

Ką tik įvykusiame socialistų parlamento narių suvažiavime Bordeaux mieste,

generalinis sekretorius Guy Mollet pasakė ilgą kalbą apie bendrą politiką, numatydami visas galimybes dėl Prancūzijos politinių pasikeitimų. Jis užtikrino, kad jiems, socialistams, su komunistais nėra pakeliui, nes tai tik padėtų sustiprinti OAS, prieš kuriuos ir buvo bendra manifestacija. Jis numato bendrą unijistų ir demokratų frontą, pradedant Mendes-France ir baigiant Pinay.

Spauda yra rimtai susirūpinusi, kad paskutinis milžiniškos demonstracijos (Vid. reik. ministerija skelbia, jog dalyvavo 150,000 žmonių, komunistai — 1 milijonas), nepakenktų tautos vienybei šiuo svarbiu momentu, kada ruošiamasi baigti Alžiro karą. Daugelis mano, kad vyriausybė yra gavusi skaudžią pamoką ir dabar ji turinti tris priešus — alžiriečius, OAS ir komunistus.

NAUJOS REZOLIUCIJOS LIETUVOS BYLOS REIKALU JAV SENATE

Senatorius Roman L. Hruska naujos rezoliucijos JAV Senate autorius Lietuvos bylos reikalui, su Los Angeles lietuviais. Nuotraukoje iš kairės: Kuchel-Lipscomb rezoliucijai remti komiteto koordinatorių Leonardas Valiukas, senatorius Roman L. Hruska, respublikonų partijos centro komiteto narė Mrs. Patricia Hitt ir Kuchel-Lipscomb rezoliucijai remti komiteto lietuvių skyriaus pirmininkas Julius Jodelė.

L. Kančausko nuotrauka

Senatorius Frank Lausche (D. — Ohio) ir senatorius Roman L. Hruska (R. — Nebraska) įnešė į JAV-bių Senatą naujas rezoliucijas Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės reikalui. Ir vienas ir kitas savo

rezoliucijose reikalauja sovietus pasitraukti iš Pabaltijo kraštų, sugrąžinti politinius kalinius ir tremtinius iš Sibiro ir vergų stovyklų Sovietų Sąjungoje ir praveisti laisvus rinkimus Lietuvoje. (Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

☆☆☆

AK, TOJI KUBA!

Laikraščiuose vėl pasirodė pranešimų, kad JAV atsidūrė sunkumuose su savo europiniais sąjungininkais. Ir tie sunkumai liečia Kubą. O dėl Kubos JAV ir taip nemažai sunkumų turi su Kanada ir kitais amerikinieis kaimynais.

JAV nori, kad visi NATO nariai Kubą ekonominiai ir diplomatiniai paspaustų. Noras tikrai geras, bet eilė NATO narių šiuo atveju JAV atsakingų pareigūnų klausia, o kaip jūs padėjote, kada mes sunkumų turėjome?

Prancūzija ir Anglija atsimena Sueso istoriją, kada jie spustelėjo Egiptą. Portugalija atsimena Goa ir Angolos istorijas. Olandija tebeklausia, o kaip jūs žiūrėte į Naujos Gvinijos reikalą?

Atrodo, kad jau turi nemažai klausimų ir pati Vakarų Vokietija. O jei po Berlyno sienos pastatymo dar bus nusileista ir dėl oro koridorių susiaurinimo, tai tie klausimai tikrai garsiai bus paklausti. Ir iš jų vienas bus labai nemalonus, bet reikalingas greito atsakymo: ar bevarta jumis pasitikėti?

Šioje klausimų istorijoje Kuba tik pripuolamumas. Lygiai tų pačių klausimų JAV sąjungininkai galėjo paklausti ir kita kuria proga. O paklausti todėl, kad iki šiol nėra bendros politikos, iš anksto sutartos ir rūpestingai vykdomas. O tokia politika, kuri vadinama atsiradusių skylių kamštyje, menka politika.

Šarmotos tėviškės miškų eglės, kaip nuotakos išsipuošusios, laukia pavasario. Laukiame pavasario ir mes, kad pagaliau tiltų svetimi lediniai vėjai ir dygtų savi laisvės daigai.

DIDELIO ĮVYKIO PAVOJINGI SKAUDULIAI

LB Tarybos Prezidiumo pirm. St. Barzdukas apie Washingtono audidenciją

Amerikos lietuvių delegacijos priėmimas Baltuosiuose Rūmuose 1962 vasario 16 yra didelis, svarbus ir reikšmingas įvykis. Tačiau pasirėngimo darbai yra gaubiami prieštaraujančių žinių bei įvairiausių gandų, jaudinančių mūsų visuomenę ir drumsčiančių jos nuotaikas. Manydami, kad aiškumas šioje byloje yrageriausias vaistas, kreipėmės su keeliais klausimais į arti šio įvykio stovėjusį JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumo pirmininką Stasį Barzduką, kurio atsakymus dabar pateikiame Dirvos skaitytojams.

Redakcija

— Girdėti balsų, kad Bendruomenė, imdamasi

iniciatyvos siekti JAV prezidento J. F. Kennedžio audidencijos, pažeidusi darbo pasidalinimo principą — tai esąs politinis veiksmas, o politinė veikla tepriklausanti čia vienam Altui.

— Gyvenimas nesiduoda spraudžiamas į griežtus rėmus. Juo labiau nėsiduoda ribojama Lietuvos laisvės kova, kuriai angažuojamas tiek paskiras lietuvis, tiek visa Bendruomenė. Lietuvos laisvės kovos atsisakymas būtų pagrindinių Bendruomenės tikslų ir uždavinių išsižadėjimas. Ji to padaryti negali, nes tam ją įpareigoja Lietuvių Charta, kurią Bendruomenė laiko lietuviškuoju Dekalogu, t. y. "dešimčia lietuviškų Dievo įsakymų".

Darbo pasidalinimo principas šiuo atveju būtų buvęs pažeistas, jei kas kitas būtų prezidento audidencijos siekęs. Apie tai nebuvo nieko girdėti. Dar daugiau — jau visa eilė metų, kai Amerikos lietuvių delegacija Baltuosiuose Rūmuose nesilankė. Bendruomenė tėsėmė to, ko kiti nedarė.

Antra, JAV Lietuvių Bendruomenė 1961 metų pabaigoje minėjo organizuoto savo darbo dešimtmetį. JAV yra tas kraštas, kuriame laisviausiai gali reikštis ir veikti kiekviena tautinė bendruomenė. Todėl gražu buvo šio krašto Lietuvių Bendruomenei šio krašto Prezidentui prisistatyti, pa-

dėkoti. Tai visai suprantama ir žmoniška. Tai visiškai nieko bendro negali turėti su "darbo pasidalinimo principo" pažeidimu.

— Kaip audidencijos buvo siekiama?

— LB Taryba New Yorko 1961 rugsėjo 2-3 sesijoje padarė atitinkamą nutarimą ir sudarė komisiją. Į šią komisiją taip pat įėjo audidencijos iniciatorius dr. P. Vileišis, kuris nesigailėjo nei laiko, nei pastangų audidencijai gauti. 1961 lapkričio 16 LB Tarybos prezidiumą jis painformavo, kad audidencija gauta. Bet Baltuosiuose Rūmuose patirta, kad audidencijos taip pat prašęs ir Altas ir kad abu prašytojai turį susitarti ir atsiųsti vieną delegaciją.

1961 lapkričio 25 lankydamsis Chicagoje, Alto pirmininkui siūliau bendradarbiauti, ir šis bendradarbiavimas konkrečiai turėtų reikštis vienos jungtinės delegacijos sudarymu. Alto pirmininkas pažadėjo pasitarti su savo bendradarbiais ir atsakyti. Altas tylėjo. Tik 1962 sausio 13 aplinkiniu keliu, per prel. J. Balkūną, buvo sužinota apie Alto pirmininko jam rašytą laišką, kuriuo informavo, kad Altas šiuo laiku audidencijos neieškąs ir nemanąs kartu su Bendruomene pas Prezidentą eiti. Tada pasiliko

(Nukelta į 2 psl.)

Vis tas pats senas triukas...

Jei Hitleris būtų laimėjęs karą...

Vokiečių - sovietų derybos

1939 m. gegužės 21 d. Vokietijos ambasadorius Maskvoje von der Schulenburg turėjo ilgą pasikalbėjimą su Molotovu. Naujasis užsienių reikalų komisaras buvo labai draugiškas, jis rašė savo pranešime Berlynui. Jis esąs pareiškęs, kad galima būtų atnaujinti ekonomines derybas, su sąlyga, jei susidarytų reikalingi politiniai pagrindai.

Tai buvo naujas žingsnis iš Kremliaus pusės, padarytas labai protingai ir atsargiai. Kada Schulenburg paklausė Molotovo, ką jis turėjęs galvoje, sakė: "politinius pagrindus", sovietų komisaras atsakė, kad abi vyriausybės turinčios tai pasvarstyti. Visos pastangos ką nors daugiau iš Molotovo išgauti, buvo bergždžios.

Tuo metu britų parlamente,

NAUJOS REZOLIUCIJOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

tuvoje, Latvijoje ir Estijoje Jungtinių Tautų priežiūroje.

Senatorių Frank Lausche rezoliucijos reikalu kontaktavo dr. inž. Alg. Nasvytis iš Cleveland, Ohio, o senatorių Roman Hruska — losangeliečiai.

Šiuo metu Pabaltijo kraštų laisvės reikalu JAV-bių Kongrese jau yra įneštos penkios rezoliucijos: senatoriaus Tom Kuchel, senatoriaus Frank Lausche, senatoriaus Roman Hruska, kongresmano Glen Lipscomb ir kongresmano F. Bradford Morse. IT.

TRUMPAI IŠ VISUR

• Astronautą J. H. Glenn šį penktadienį aplankys JAV prezidentas J. F. Kennedy Cape Canaveral raketų bazėje ir ten padėkos visiems Mercury projekto vykdytojams. Ateinantį pirmadienį astronautas bus priimtas Washington, kur įvyks tam tikslui rengiamas paradas. Manoma, kad tuo metu J. H. Glenn bus pakeltas į aukštesnį laipsnį ar apdovanotas aukštu žymeiniu.

Prezidentas, skrisdamas į Cape Canaveral ir grįždamas, yra pakvietęs drauge skristi ir J. H. Glenn šeimos narius.

• JAV prezidentas gavo sveikinimus iš viso pasaulio kraštų dėl sėkmingai įvykdyto skridimo apie žemę. Iš anapus geležinės uždarangos sveikinimą atsiuntė N. Chruščiovas, siūlydamas bendradarbiauti, o komunistinį gudravojimą teisingai išvertus — pasinaudoti JAV patyrimais.

• Dominikonų respublika vis dar nepajėgia įeiti į normalią valstybinę gyvenimą po įvykusių perversmų. Dabar galvas vėl kelia Castro stiliaus revoliucionieriai, bet taip pat atsisąuna ir Trujilio šalininkai. Krašte paskelbtas išimties statusas, kad užkirstų kelią revoliuciniam turto naikinimui ir žmonių terorizavimui.

• Urbanistikos arba miestų reikalų departamento įsteigimo projektas buvo palaidotas atstovų rūmuose, balsuojant prieš 264:150. Manoma, kad balsavimas galėjęs būti palankesnis, jei į departamento valdytojus nebūtų iš anksto numatytas neegras Dr. R. C. Weaver.

• Prancūzijos vyriausybė patvirtino susitarimą su Alžiro sukilėlių vadovybe. Vyriausybės posėdis buvo ilgiausias nuo De Gaulle 1958 metų atėjimo į valdžią. Laukiama, kad sutartis bus oficialiai pasirašyta ateinančią savaitę pačiam Paryžiuje ar netoli Paryžiaus.

Churchillis remiamas Lloyd George, kvietė vyriausybės narius įsikaltį galvon keletą realių faktų, kad rytų fronte negali būti tikros gynybos ir negali būti rytų fronto be rusų.

Pasiduodamas kritikai, Chamberlainas pavadė savo ambasadoriui Maskvoje pasikalbėti dėl savitarpio pakto ir karinės sutarties pasirašymo be praplė-

Vokietija visu rimtumu ruošėsi karui. Net maži vaikai buvo apmokami nešioti dujokaukes.

timo garantijų prieš Hitlerio grasinimus.

Paskutines dešimt dienų gegužės mėnesio, Hitleris nenustojo nagrinėjęs labai opų klausimą, kokias nuolaidas reikia rusams daryti kad sugriovus anglų - rusų derybas.

Wilhelmstrasse slaptuose archyvuose randama, kad lemiamas posūkis Hitlerio mintyse įvyko paskutinę gegužės savaitę. Gegužės 25 d. jis staiga pasisakė už derybas su sovietais. Birželio 29 d. jis pertraukia derybas.

Vokiečių slaptuose dokumentuose nerandama paaiškinimo, kodėl Hitleris staiga pakeitė savo nuomonę. Jis žinojo, iš savo ambasadoriaus pranešimo, kad Vakarų valstybės ir sovietai negali susitarti dėl garantijų Lenkijai, Rumunijai ir Pabaltijo kraštams. Lenkija ir Rumunija džiaugėsi gaunančios garantijas iš Anglijos ir Prancūzijos, kuri tegalėtų efektingai joms pagelbėti, tik atidarančią antrąjį frontą. Bet jos nenorėjo priimti rusų garantijos ir nesutiko, kad raudonoji armija įžengtų į jų teritoriją ginti nuo vokiečių puolimo.

Kad išsiaiškintų, Molotovas pasiūlė anglams į Maskvą atsiųsti savo užsienių reikalų ministrą. Tai būtų ženklas, kad anglai tikrai nori pasiekti susitarimo su rusais. Anglų užsienių reikalų ministras lordas Halifax atsisakė vykti. Anthony Eden, buvęs ministerijos sekretorius, pasiūlė vykti, bet Chamberlainas atmetė jo kandidatūrą ir nutarė pasiųsti antraeilį diplomata William Strang, kuris anksčiau yra buvęs Maskvoje ir laisvai kalbėjo rusiškai.

Paskirimas paprasto valdininko vadovauti tokiai svarbiai misijai, derėtis tiesiog su Stalinu ir Molotovu, rusams nepatiko ir įtarė, kad anglai nerimtai žiūri į derybas.

Liepos 18 d. sovietų prekybinis attache Berlyne Babarinas, lydimas dviejų bendradarbių, atvyko į užsienių reikalų ministeriją ir Ribbentropo pavaduotojui Julijui Schnurrei, pareiškė, kad Sovietų Sąjunga trokštanti išplėsti ir sustiprinti tarp abiejų kraštų ekonominius ryšius.

Dr. Schnurre iš Ribbentropo gavo įsakymą pakviesti Babariną ir Astakovą vakarieniauti į gerą restoraną. Rusai kvietimą mielai priėmė ir Schnurre savo pranešime rašė, kad pasikalbėjimas restorane užsitęsė iki vidurnakčio, diskutuojant politines ir ekonomines problemas.

Astakov, remiamas Babarino, pareiškė, kad suartėjimas tarp abiejų kraštų atitinka jų gyvybiniams interesams. Tik Maskvoj niekad nesuprato, kodėl nacų Vokietija rodo tokį priešišką nusistatymą Sovietų Są-

jungai. Vokiečių diplomatas atsisakė, kad vokiečių politika dabar laikosi visai kitos linijos.

Buvo prieita išvados, nežinrint ideologinių skirtumų kad Vokietija, Italija ir Sovietų Sąjunga turi bendrą tašką -- priešinimąsi vakarų kapitalistinėms valstybėms.

Tad liepos 26 d. vakare prie gerai aplaistytos vakarienės, tarp

anglai buvo tiek skeptiški, kad jie nepasirūpino admirolui Drax duoti raštiško įgaliojimo, dėl ko maršalas Vorosilovas per pirmąjį posėdį pareiškė apgailestavimą. Įgaliojimai anglų admirolui buvo atsiųsti tik rugpjūčio 21 d., kada jau nebeturėjo jokios naudos.

Londonas patarė admirolui derybas vesti lėtai ir tik stebėti, neduodant rusams jokių karinių informacijų, kol nebus pasirašytas politinis paktas.

Chamberlainas ir Halifax neturėjo vilties susitarti su rusais ir norėjo, pratęsdami derybas,

JUBILIEJINIS MĖNUO

JUBILIEJINIAI SIUNTINIAI

Lietuvių Prekybos Bendrovė švenčia 5-to meto PREKYBIAVIMO SUKAKTĮ — siunčianti paketus į Lietuvą lietuviams iš viso pasaulio.

Per paskutinius metus mūsų svarbiausias nusistatymas buvo duoti Jums gerą vertę ir žemas kainas. Dėka Jūsų paramai, mes tai padarėme: ir mūsų kainos dar pažėmėjo per paskutinius metus. Žiūrint, kad tai padaryta per Jūsų pagalbą, mes kviečiame Jus praleisti šį JUBILIEJŲ su mumis — kuria proga L. P. B.-vės Vadovybė išleidžia 1,000 JUBILIEJINIŲ SIUNTINIŲ pirkimo kainą: — dėl JUBILIEJINIO MĖNESIO, kuris prasidės 1962 m. vasario 17 d. iki kovo 17 d.

JUBILIEJINIS SIUNTINYS NR. 1. —

3¼ jardų vilnonės medžiagos kostiumui,
3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
3 jardai poplino.
Normali kaina — \$46.50.
Jubiliejinė/pirkimo kaina yra tikrai — \$38.50.
Išskaitant visus mokesčius.

JUBILIEJINIS SIUNTINYS NR. 1 — dvigubas:—

6½ jardų vilnonės medžiagos kostiumui,
6 jardai vilnonės medžiagos paltui,
6 jardai poplino.
Normali šio siuntinio kaina: \$84.50.
Jubiliejinė pirkimo kaina yra tikrai — \$65.00.
Išskaitant visus mokesčius.

JUBILIEJINIS SIUNTINYS NR. 2. —

3¼ jardų vilnonės medžiagos kostiumui,
3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
4 jardai skalbiamo aksomo,
3 jardai poplino.
Normali kaina — \$58.00.
Jubiliejinė pirkimo kaina yra tikrai — \$48.00.
Išskaitant visus mokesčius.

Paprašius mes oro paštu nemokamai siųsime medžiagų pavyzdžius į bet kurį pasaulio kraštą.

5% NUOLAIDA PER JUBILIEJINĮ MĖNESĮ dėl visų KATALOGINIŲ prekių, STANDARTINIŲ siuntinių, t.t.

Rašykite, kad gautumėt katalogą ir pasinaudotumėt JUBILIEJINIAIS siuntiniais JUBILIEJINIOMIS kainomis.

JUBILIEJINIAI SIUNTINIAI bus siunčiami dėl Tamstos — mūsų seno kliento ir, Tamstos — mūsų naujo kliento: visi už pirkimo kainą ir visi su garantija.

DĖMESIO — energingiem, į biznį linkusiems asmenim: — Kadangi mūsų veikla kas metai plečiasi, tai mums reikalinga daugiau atstovų savo skyrimas — ir jei šis aprašymas tinka Tamstai — prašome kuo greičiausia rašyti mums.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ,
341 Ladbroke Grove,
London, W. 10,
England.

Astakov apsidžiaugė naujiena ir pažadėjo tuojau pat perduoti Maskvai.

Berlyne buvo nekantriai laukiama sovietų reakcijos.

Po dviejų dienų Ribbentropas Schulenburgui pasiuntė slapta ir skubią telegramą, kad jis būtų pasimatymą su Molotovu. Tas pasimatymas turis įvykti kuo greičiau.

Vokiečiai turėjo intereso skubinti. Liepos 23 d. Anglija ir Prancūzija sutiko su rusų pasiūlymais, kad tuojau pat prasidėtų pasitarimai tarp kariuomenės štabų, paruošimui karinio pakto prieš Hitlerio Vokietiją.

Rusai reikalavo, kad karinis paktas pradėtų veikti tuo pačiu metu, kaip ir savitarpio pagalbos paktas. Tuo tarpu vakariečiai apie rusų karinį pajėgumą buvo kitos nuomonės ir nesukibėjo. Jų kariniai attache savo pranešimuose rašė, kad rusų armija, po paskutiniųjų valymų, yra susilpnėjusi ir nepajėgi atremti rimto puolimo.

Chamberlainas irgi žiūrėjo skeptiškai į štabų pasitarimus ir rugpjūčio 1 d. vokiečių ambasadorius Londone von Dirksen painformavo Berlyną, kad anglai nelabai suinteresuoti tomis derybomis.

Anglai buvo tiek skeptiški, kad jie nepasirūpino admirolui Drax duoti raštiško įgaliojimo, dėl ko maršalas Vorosilovas per pirmąjį posėdį pareiškė apgailestavimą. Įgaliojimai anglų admirolui buvo atsiųsti tik rugpjūčio 21 d., kada jau nebeturėjo jokios naudos.

Londonas patarė admirolui derybas vesti lėtai ir tik stebėti, neduodant rusams jokių karinių informacijų, kol nebus pasirašytas politinis paktas.

Chamberlainas ir Halifax neturėjo vilties susitarti su rusais ir norėjo, pratęsdami derybas,

DIDELIO ĮVYKIO PAVOJINGI...

(Atkelta iš 1 psl.)

vienas kelias — eiti Bendruomenei.

— Kaip Bendruomenė audiencijai rengėsi?

— Bendruomenė rūpėjo audiencijai gerai pasirengti. Todėl buvo susisiektas su politiniais mūsų ekspertais dėl memorandumo parengimo. Buvo komplektuojama delegacija, kurioje, be politikų, taip pat turėjo dalyvauti mūsų kultūros, jaunimo, moterų reprezentantai.

Buvo iškoma būdų, kaip galėtų delegacija efektyviausiai pasireikšti. Atėjo siūlymų delegacijos vardu padėti vainiką karių kapuose prie Nežinomojo Kario paminklo, įteikti Prezidento žmonai dovaną — lietuviškus tautinius drabužius ar lietuviškai aptaisytą lėlę ir kt. Kad audiencijos reikalas būtų vieningai tvarkingas, galutinius atsakinius sprendimus turėjo daryti LB Centro Valdyba, kaip vyriausiasis vykdomasis Bendruomenės organas.

— Įdomu, kaip Altas, pasisakydamas audiencijos nesiekiąs ir su Bendruomene kartu neina, pagaliau į paviršių išplaukė...

— Taigi kad įdomu... Spaudoje buvo skelbiamas dr. Vileišio pranešimas apie audiencijos gavimą, o iš Chicago atėjo žinia apie Alto Vykdomojo Komiteto ir LB Centro Valdybos bendrą 1962 vasario 3 posėdį audiencijos reikalu. Iš šio posėdžio paaikškėjo: 1) kad

sukliudyti vokiečių diktatoriui padaryti lemiamą žingsnį -- pradėti karą ateinantį mėnesį.

Priešingai anglams ir prancūzams, rusai į delegaciją paskyrė savo žymiausius karininkus, krašto apsaugos komisarą maršalą Vorosilovą, generalinio štabo viršininką Šapočnikovą ir laivyno, aviacijos ir sausumos kariuomenių vadus. Rusai priekaištaujančiai pažiūrėjo į anglų delegaciją, kad Londonas deryboms su lenkais buvo pasiuntęs imperijos gen. štabo viršininką sir Edmund Ironside, tuo tarpu į Maskvą pasitenkino atsiųsti žemesnio laipsnio karininką. Taip pat nebuvo skubama delegatų pristatyti į Maskvą. Vietoj skridus lėktuvu, delegacija atplaukė laivu į Leningradą ir tik rugpjūčio 5 atvyko į Maskvą.

Tai jau buvo vėlu. Hitleris galutinai jau buvo pasiruošęs lemiamam ėjimui.

Kitame numery: PASIDALINTA LENKIJA IR PABALTIJU...

Altas audiencijos siekia ir palaiko ryšius su atitinkamomis įstaigomis, 2) kad audienciją gauna kartu su Bendruomene, todėl turinti būti sudaryta viena delegacija, 3) kad Altas renka inkriminuojamąją medžiagą, kurią be atodairos panaudoja kai kuriems asmenims (šiuo atveju dr. Vileišiui) iš delegacijos išstumti, 4) kad stengiasi atsiderinti vadovaujamoji bei dominuojamoji padėty.

Bendrieji posėdžiai buvo ilgi, sunkūs, dusiną. Kur nepadėjo Altui jo veto, buvo einama į susitarimus, kad vėliau jų būtų atsisakyta. Atsimername, spaudoj buvo paskelbtas susitarimas, kad memorandumo santrauka Prezidentui pateiks V. Adamkavičius, JAV Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas. Bet Washington Altas (esą, Baltųjų Rūmų įtaigojamas!) patvarkęs jau kitaip. Kada Bendruomenė dėl to protestavo, Altas pirmininkas, vadovavęs posėdžiui, šį posėdį ėia pat uždarė...

— Sakykite, ar tokiomis sąlygomis buvo galimas garbingas bendradarbiavimas? Ar Bendruomenė nekildavo balsų skirtis?

— Kildavo, kur nekils. Bet Bendruomenės galutinius sprendimus lemdavo ypaciai du motyvai. Visų pirma buvo labai aiški Baltųjų Rūmų sąlyga: susitarkite ir atsiųskite vieną delegaciją. Kokia sąžine Bendruomenė galėjo Baltiesiems Rūmams pademonstruoti pačių lietuvių nesustatimą? Kaip į tai būtų buvę pažiūrėta. Kokį vardą mes būtume pelnę? Antra, nuolat kartojame: bendrasis labas turi būti už viską aukščiau! Todėl Bendruomenė aukėjo šiam labui mažesnės reikšmės vertybes, nors tai darė labai sunkia bei skaudama širdimi.

— Abejojama, ar tokia auka pasiteisino?

— Pasiteisino, kad galėjo įvykti pati audiencija. Išivaizduokime padarinius, jei audiencija būtų buvusi su-trukdyta. Auka pasiteisins, jei išryškėjo skauduliai mūsų pačių pagaliau bus išoporuoti. Todėl Bendruomenė pasiryžusi visą audiencijos parengimo bei įvykdymo medžiagą pateikti viešumai, kad visi pamatytume, kur mes stovim. B. G.

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, J. Čiuberkis, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Istorinio skridimo garbei

Astronauto J. H. Glenn skridimas, įvykdytas 1962 m. vasario 20 d., apskridus apie žemę tris kartus ir išbuvus skridime beveik penkias valandas, yra didelis mokslo laimėjimas. Tuo labiau tas mokslo laimėjimas didelis, kad visa visuomenė žinojo, kaip skridimas suplanuotas, kaip skridimas nuo pradžios iki pabaigos vyko, ir kaip jis pasibaigė.

Žinoma, nors galima apgailestauti, kad šis J. H. Glenn skridimas pasaulyje nebuvo pirmasis, kad šią garbę savinasi sovietai. Daleiskim, kad sovietams tokius skridimus yra pasisekę įvykdyti, bet iki šiol niekas nežino labai daugelio tų skridimų aplinkybių, kurios padėtų tai įvertinti.

Pirmiausia, niekas nežino, kiek kartų sovietai bandė raketą iššauti ir skridimus įvykdyti, bet jie nepasisekė. Antra, kiek yra turėję aukų, nes kai kurios prasiveržusios žinios ir kai kurių jų astronautų dingimas, duoda pagrindo teigti, kad aukų buvo. Ir trečia, jei sovietai norėjo tarptautinio pripažinimo, kad šioje srityje jie yra pirmieji, kodėl jie nepasikvietė liudininkų nors iš kitų tautų mokslininkų, jei jau visko nenorėjo viešumai rodyti.

Viską įvilkę į didelio paslaptiškumo rūbus, susipainioję aiškinimuose, kaip ir kur nusileido, teisingai ar ne, bet sukėlė daug šypsenų. O savo astronautus vėliau įkinę į komunistinės propagandos tarnybą, visą mokslinį laimėjimą, jei jo ir pasiekė, subanalino ir nuvertino. Susidarė tik komjaunuolių stiliaus partinis žaidimas, o ne mokslui tarnaujantis žygis.

JAV, o taip pat ir viso pasaulio kampuose, kada net dešimt kartų teko atidėti skridimą, prasidėjo net murmėjimas, kad JAV per daug kalba prieš skridimo paruošimą. Nors tai pačiai visuomenei buvo visad pranešama, kodėl skridimas atidedamas ir išryškina atidėjimo priežastys, bet tos visuomenės tai nepatenkino.

Kai kuri visuomenės dalis pradėjo net gailėtis astronauto J. H. Glenn, kad taip atidėlioja, gali ir jo stiprius nervus suardyti. Bet į tai labai gražiai atsakė pats astronautas, kad jis ruošsis tris metus, lengvai gali palaukti kelias dienas, kad visas žygis taip pasisektų, kaip jis suplanuotas.

Žygis pasisekė. Didelė šio žygio garbė tenka gerai užgrūdintam marinių pulkininkui J. H. Glenn. Bet ne kiek nemažesnė garbė tenka ir visiems JAV mokslininkams, kurie šio skridimo mintį iškėlė, paruošė projektus, juos įvykdė ir skridimui vadovavo. Nuo minties iškėlimo iki įvykdymo praėjo daug laiko. Jei būtų vaikomasi propagandos, gal toks skridimas ir anksčiau būtų buvęs įvykdytas. Bet šiuo atveju buvo žiūrima, kad planas virstų realybė ir būtų išvengta skubėjimo aukų.

Šis skridimas, kaip yra pažymėjęs vokiečių laikraštis Frankfurter Illustrierte, yra pats brangiausias pasaulyje. Jo kaina, laikraštinių bandytai surinkti duomenimis, siekia apie pusę milijono dolerių. Ir visa tai tik už 5 val. skridimą.

Žinoma, kelionė brangi, bet ji organizuota ne pasirodymui ir pramogoms, bet kad ateity būtų galima nugauti erdves, pasiekti mėnulį, pasiekti kitas planetas ir jas užvaldyti. Taigi pradžios kelionė labai brangi, bet dar nežinia, ar ateinančios žmonijos kartos, kurioms jau tokios kelionės nebebus jokia naujiena, nepasakys, kad su praskynimu naujiems laimėjimams tokių didelių kelių, ji buvusi labai nebrangi.

B. G.

vizijoje WEWS Clevelande. Labai gražus pasirodymas!

Labai įspūdingas ansamblis! Labai, labai gražiai išpildė dainas! Nuopelnas priklausomai gamam muzikui Alfonsui Mikulskiui, ansamblio vadovui. Pelno garbė ir visi ansamblio dalyviai.

Bet kyla klausimas, kas jiems dainų pavadinimus išverčia į anglų kalbą? Neseniai čia atvykę lietuviai, nors ir kolegijas baigę, negali tinkamai išversti dainų pavadinimus į anglų kalbą! Aš

"MIELI TAUTIEČIAI AUSTRALAZIJOS ERDVĖJE..."

JUOZAS J. BACHUNAS,

HONOLULU

Daugiau kaip prieš 60 metų Dr. Vincas Kudirka rašė Varpe, kad mums reikia žinoti, kur lietuvis verčia ir kur juokiasi. Ir šiandien mums ne mažiau pravartu stengtis pažinti po visą pasaulį išblaškytos mūsų tautos vaikų gyvenimą. Tai reikalinga visokiais sumetimais. Viena, iš viso įdomu, kaip ir kokiomis nuotakomis mūsų tautiečiai pasaulyje gyvena. Antra, kur ir kodėl ir kaip jiems sekasi, o kur nesiseka. Kur sąlygos kalbos, kur jie patys savo bendruomenės klestėjimui nepalankias sąlygas susikuria. Trečia, kur jie gerai ir pavyzdinčiai veikia, kuo kitų kraštų lietuvių galėtų pasiekti ir pasimokyti, o taip pat, kur jie šunkeliais pasuka, idant panašių klaidų būtų galima išvengti kitose kolonijose, kol dar ne vėlu.

Žodžiu, visų kraštų lietuvišką gyvenimą mums derėtų geriau pažinti tautiniu, kultūriniu ir ekonominiu požiūriu, jau nekalbant apie bendro įdomumo jų gyvenimo įvykius ir nuotykius įvertinti.

Neseniai Dirvoje tokį pageidavimą reiškiau dėl Australijos lietuvių. Mat, ten seniau lankdamasis labai juos pamėgau. Radau ten tada daug ko gražaus ir pavyzdingo. Pvz., mums Amerikos lietuviams, ypač kas lietuvių nebūgą ir beveik pavyzdiną lietuvių bendruomenės darbą ir gyvenimą, anuomet dar tik retu šešėliu protarpiais sudrumščiama. Pats atidžiau sekiau Australijos lietuvių spaudą ir palaukiau dažnesnį susirašinėjimą su ten surastais draugais ir pažįstamais.

esu vertėjas ir žinau apie vertimus, kad neužtenka pagyventi dešimt ar dvyliką metų. Aš visą amžių čia gyvenęs žinau, kad vardus dainų sunku tinkamai išversti į anglų kalbą, jei nesi įsijautęs į anglų kalbos dvasią. Gerbiamas ansamblio vadovas turi būti tikras, kad jo vedamas ansamblis turi ir tobulus dainų vardus anglų kalba, kada juos reikia kitataučiams pranešti.

Mane ypač užpykdė vertimai -- dogs are barking -- šunies loja -- (kai bernelis atjoja) Reikėjo versti: "Village dogs bark when my lover comes galloping into the Village. O versta, lyg šunies lietuvių apdainuoja. Toliau, daina "Vėjo dukterė", versta -- wind girl, daughter of the wind. Tai visai netinka. Turi būti -- capricious daughter!

Tokie vertimai gadina gražią, šventą nuotaiką. Tegū man atsiunčia dainų vardus -- aš čiurlioniečiams išversiu taip, kaip reikia išversti.

PETRAS W. URBAN,
Cleveland

REIKIA PATAISYTI

Dirvos vasario 16 dienos numeryje dvidešimt išvardintų Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarų pavardėse paminėtas "S. Smilgevičius".

Šiuo noriu atkreipti Tamstos malonų dėmesį, kad Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą 1918 metų vasario 16-tą dieną pasirašė ne S. Smilgevičius, bet Jonas Smilgevičius. Todėl išvardintų pavardžių sąrašė turėtų būti J. Smilgevičius.

Su pagarba,
ONA SMILGEVIČIUTE-ŽOLYNIENE,
Agronomo Jono Smilgevičiaus dukterė

Chicago, Ill.

skaityti: "Mes nuoširdžiai prašome ir visomis jėgomis raginame, kad kiekviena lietuvių katalikų šeima skaitytų "Tėviškės Aidas", lietuvių katalikų laikraštį, vienintelį visoje Australazijos erdvėje..."

Tuo kapelionų gražiu pasakymu pasinaudojo "Tėviškės Aidų" administracija ir savo laikraštyje idėjo specialų atsiųskimą: "Mielie tautiečiai", 1961 m. lapkričio 7 d. numeryje.

Žinoma, niekas iš kapelionų negali reikalauti, kad jie ragintų skaityti lietuviams svetimą, kokią nors "nekatalikišką" ar juo labiau "pagonišką" spaudą. Tik ar yra "Australazijos" erdvėje daugiau tokios spaudos, kuri talpintų "neatsakingų ir nuotikėjimo nutolusių asmenų rašinius"? Yra ten tik "Mūsų Pastogė", anas vienintelis Australijos lietuvių bendruomenės leidžiamas laikraštis. Vadinasi, prieš jį pirmiausia pasisakoma, tai jis "klaidingai aiškina katalikų tikėjimą", tai jo reikia neskaityti, o skaityti tik "Tėviškės Aidas".

Kaip ten bebūtų, Australijos lietuviuose norima įgyvendinti primityvioji dvasia, kuri civilizuotame pasaulyje yra benykstanti. "Mūsų Pastogė" ir ją leidžianti Liet. Bendruomenė neragino ir neragina neskaityti "Tėviškės Aidų". Lietuviai jau baigia, o gal ir užbaigę pristarti prie minties, kad reikia, galima ir vėta skaityti vi-

sokią lietuvišką spaudą, net ir kitaip manančių ar tikinčių. Galima ją kritikuoti, nesutikti, bet reikia su ja susipažinti. Juk nejaugi lietuvis yra toks tamsus ir aklas, kad jau nieko pats nebegalės nuspręsti ir suprasti?

Mes, Amerikoje, raginame skaityti visus lietuviškus laikraščius ir, sekant jų pasakymus bei pateikiamus faktus, susidaryti nuomonę galimai platesnę, pilnesnę, objektyvesnę. Teisinga yra raginti pirmiausia savąjį skaityti ir palaikyti, bet raginti kitus boikotuoti, juos apjuodinti ir nužeminti -- yra visai ne-krikščioniška, negražu ir nedorą. Ir pagaliau, blogas biznis. Mūsų žmonės nebėra beraščiai ir bemoksliai, juos gali tik įžeisti toks žemažiūriškas nusiteikimas. Vakarų pasaulyje net bedieviai, ar kokie kiti "pagonys", neberagina neskaityti tikėjimo laikraščio. Kaip tik sako: skaitykit ir susipažinkit, daugiau išmanysit... Tik kai bolševikiniai atėjistai valdžią į savo rankas paima, tai jau nebeduoda kitokių laikraščių skaityti. Jie tada jau nebe tik ragina, kaip Australijos kapelionai, kitokių laikraščių neskaityti, bet visai jų nebeduoda ir išleisti, kad nebūtų galimybės kam nors klaidingai aiškinti bolševikinio tikėjimo mokslą.

Gaila, kad tokiu keliu pasuko keli Australijos lietuvių kapelionai. Kaip sekančiame straipsnyje mėginsiu parodyti, ne mažiau gaila, kad ir Australijos Lietuvių Katalikų Federacija dar toliau nuėjo...

VALTERIS BANAITIS LOS ANGELEJE

Mažosios Lietuvos sūnus, tilžiškis, muzikas ir žurnalistas, "Raudonųjų Viduramžių" knygos autorius, Free Europe radio Miunchene atsakingas pareigūnas, savo kelionės po J.A.V. ir Kanadą metu turės mūsų mieste savo pirmąją paskaitą tema **Okupuota Lietuva šiandien.**

Paskaitoje bus liečiama: Lietuvos sovietizacijos padariniai, pavergtųjų lietuvių nuotaikos ir viltys, sovietinių okupantų siekimai, nauji priešpaudos metodai, užsitiesusios okupacijos pavojai, ko lietuvių tauta laukia iš Vakarų?...

Kam rūpi šie klausimai ir į juos atsakymai, atsilankykite į Valterio Banaičio paskaitą, kuri įvyks 1962 m. kovo mėn. 3 d. (šeštadienį), 7 val. vakare Lietuvių Tautiniuose Namuose — 3356 Glendale Blvd., Los Angeles 39, Calif.

Įėjimas laisvas.

Visus Los Angeles ir apylinkių lietuvius maloniai kviečia.

MORE FOR YOUR SAVINGS

at the 71 convenient banks of

4% ON SAVINGS DEPOSITS
REMAINING 12 MONTHS.
On deposits remaining less than 12 months, the former 3% will be increased to 3 1/2%.

When Money is a Must, Your Closest Friend is
Cleveland Trust
Ohio's Largest Bank and Trust Company

Member Federal Deposit Insurance Corporation

26th Annual Edition

ICE FOLLIES

LIMITED ENGAGEMENT ARENA Feb. 27 • Mar. 11

The Most Beautiful Show in the World

TUES. thru FRI. Eves. 8:30 P. M. and SAT. and SUN. Mats. 1:00 and 5:00

SAT. EVE. MARCH 3 & 10 - 9:00 P. M.

Half Price Matinee Children Under 12 Years

SAT. Mats., March 3 & 10, 5:00 P. M. Only

\$4.00 (Boxes and Loges and West End Promenade)
\$3.50 (Mezzanine — First 12 Rows Only)
\$3.00 (Mezzanine — Last 7 Rows)
\$2.00 (Corner Sections)

TICKETS AVAILABLE BY MAIL OR IN PERSON

ARENA BOX OFFICE, 3700 Euclid Ave. — Richman Bros., 736 Euclid Ave.
YOU NOW HAVE PREFERENCE. For choicest seats available enclose Check or Money Order and Self-Addressed Stamped Envelope.

CLEVELAND ARENA • FEB. 27 — MAR. 11

"YOUR KEY TO GOOD LIVING"

1962 CLEVELAND

HOME & FLOWER SHOW

MARCH 3 thru MARCH 11

SAVE 25c ON ADVANCE-SALE TICKETS!
Sold at all Retail Florists, Garden Clubs, and downtown ticket offices of Burrows and Richman Bros. stores until February 27.

75¢

CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM

SVARSTYMAI ir NUOMONĖS

Pamestas kelias dėl takelio

S. LAZDINIS

Skaitant Lietuvos Fondo statuto tikslus ir Tarybos nutarimus, kyla tas pats senas, per dešimt metų nagrinėjamas klausimas: kas yra JAV Lietuvių Bendruomenė, kokie jos tikslai ir kaip ji nori savo tikslų siekti?

Iš žodžių, taip dažnai sakomų ir raštu rašomų, susidaro įspūdis, kad JAV Lietuvių Bendruomenė, gyvenimo sąlygų veržiamą, ne savo laisva valia, turėjo apsiriboti gan siaura veikimo sirtimi (švietimas, kultūra, lietuviybės išlaikymas). Labai svarbi ir patraukli politinio veikimo sritis, organizuojant JAV L. B., pagal susitarimą, buvo palikta Altui, o šalpos sritis (užjūrio lietuviams šelpiti) -- Balfui. Bet ateityje, kada tų sričių vairuotojai pasitrauks, Bendruomenė perimsianti ir tas darbo sritis savo žinion. Yra netgi siūloma, kad Altas ir Balfas jau dabar pradėtų pamažu savo veikimą perleisti Bendruomenei, o šioji pamažu turėtų jas perimti. Kada tas įvyks, JAV L. B. pasidarys "tuo, kuo ji turi būti".

Ta prasme suredaguoti ir paskutinės laidos L. B. įstatai, kurių 1 straipsnio c punkte L. B. įsipareigoja: "kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės."

Tą patį įspūdį sudaro ir skaitant 1961 m. rugsėjo mėn. 2-3 d. III-sios LB Tarybos nutarimus: "1. Aktyviai remia lietuvių organizacijos bei paskirus asmenis, veikiančius religijos, kultūros, politikos, šalpos, ekonomikos, sporto ir kitose srityse, ir imasi darbo ten, kur jis šiuo metu daugiausiai apieistas. 2. Darbo padalos principu remia JAV lietuvių bendrines institucijas -- Altą, sukurtą Lietuvos vadavimo darbui, ir Balfą, skirtą lietuvių šalpai..."

Iš tų kelių citatų atrodo, kad JAV L. B. yra tikrai nusistatę rūpintis visais lietuvių reikalais, kad ji nori būti visuotinė Lietuvių Bendruomenė, kaip narių taip ir veikimo apimtimi.

Tačiau, tai yra tik žodžiai. Kodėl? O gi todėl, kad kai sugretini tuos įsipareigojimus su kitu tos pačios Tarybos, toje pačioje sesijoje priimtu nutarimu, kuriuo Dr. Razmos charitatyvinis lietuvių kultūrai remti fondas paskelbiamas JAV Lietuvių Fondu, darosi aišku, kad visas kitas lietuvių veikimas jokios materialinės paramos iš L. B. sulaukti negalės. O kaip gi galima įsivaizduoti tautos laisvinimo ar šalpos darbą be pinigų?

Prieš 10 metų, kada JAV L. B. kūrėsi, buvo skelbiama pagrindiniu jos uždaviniu sutvarkyti Amerikos lietuvių finansus. Buvo planuojama sutelkti pinigines pajamas į vienas Bendruomenės rankas, kuri finansuotų visą lietuvių išeivijos veikimą.

Gaila, kad Bendruomenė toje, tikrai apleistoje srityje, nieko nepadare. Jei ji būtų vykdžiusi lietuvių finansų sutvarkymo įsipareigojimus, šiandien Bendruomenės įdė būtų milijonas, jei ne daugiau, dolerių. Čia nereikėjo jokių leidimų iš kitų organizacijų, nes čia jokios konkurencijos ar varžybų dėl garbės, negalėjo būti. Tai sritis, kurioje galėjo, ir dar gali, naujoji išeivija parodyti savo organizuotumą, sugebėjimus ir išmintį. Nuo finansų gero sutvarkymo priklauso visas lietuvių išeivijos veikimas.

Bendruomenei įsikūrus, jos viršūnėse įsigalėjo keistas dėsnių, galiojantis iki paskutiniųjų dienų, kad Bendruomenei pinigų nereikia. Pagal tą dėsni, visos metinės L. B. apylinkių pajamos, metiniam susirinkime išdalinamos vietinėms ir kitoms lietuviškos institucijoms, ar žymių, nusipelnusių lietuvių šelpimui. Naujai išrinktoji apylinkės valdyba perima darbą su tuščia kasa.

Reikėjo beveik 10 metų laiko, kol mūsų bendruomenininkai su-

vokė, kad be pinigų negali būti ir jokio darbo. Sukruto jo ieškoti. Buvo kreiptasi per laikraščius ir gyvų žodžių į visuomenę, kad ji būtų duosnesnė, kad be pinigų aibės darbų lieka nepajudintų. Bet visuomenė jau buvo

pos darbą, bet dar galime ir ateičiai šiek tiek atidėti. Po 10-15 metų mūsų liks nedaug, o kurie gyvens, bus pensininkai, finansiniai nepajėgūs. Kad palengvintume ateities kartai lietuvišką darbą dirbti, turime pradėti fondą krauti dabar. Laiko nedaug, reikia skubėti.

Ar siūlomas Dr. Razmos fon-

KALBĖKIME ATVIRAI

Pradedame Dirvoje skyrių, kuriame straipsnių autoriai gali laisvai išreikšti savo nuomones bei pažiūras, nesaistomi nei Dirvos redakcijos, nei Dirvos leidėjų priešingumo ar pritarimo toms čia reikišioms nuomonėms. Paskirais atvejais straipsnių autorių dalyvavimas šiame skyriuje nereikiška taip pat bet kokio susitapdinimo su Dirva ar jos leidėjų bei redaktorių ideologija ar pažiūromis.

Daugelis motyvų verčia galvoti, kad toks atviras kelias suteiks galimybę eilei asmenų pareikšti savo nuomones mūsų politiniais, visuomeniniais, kultūriniais ir kt. klausimais, tuo įnešant didesnį gyvumo ir visuotinės mūsų visuomenės susidomėjimo keliamomis problemomis.

Daug kur įsigyvenusi rutina, idėjų stoka ir sveikos kritikos baimė marina mūsų visuomeninę ir kultūrinę veiklą. Ne visuomet veikia ir redakcijų parašytas žodis, kada tai palaikoma dažniais atvejais tos ar kitos partijos ar tam tikros "linijos" nusistatymu. Iš aktyviosios mūsų visuomenės tarpo parinktų asmenų tartas atviras žodis gal privers ne vieną apsigalvoti, pajudėti ir susimąstyti ikišiolinės veiklos metodais ir tikslais.

Be abejo, iš kvieštųjų tam tikslui bendradarbių tikimasi, kad jų mintys, jų kritiškos pastabos, jų naujos idėjos turės tik vieną tikslą -- atvira savo širdimi patarnauti tiems mūsų išeivijos ir Lietuvos tikslams, kuriems įgyvendinti dedame visas pastangas per savo organizacijas, spaudą, mokyklas ir šeimas.

Jei tuo principu vadovaujantis pavyks sukelti skaitytojuose ir visuomenėje didesnę dėmesį, reikia tikėtis, sumenkės ir pyktis tų, kurių nuomonės ir labai skirsis dėl čia kelsimų klausimų.

apsipratusi su dėsniu, kad bendruomenei pinigų nereikia.

Prieita prie fondų organizavimo. Kad čia irgi labai sunkiai sekasi, rodo tai, kad praėjusiam sausyje suėjo du metai nuo pirmojo Ekonominės Tarybos fondo statuto projekto, kuris buvo įteiktas LB centro valdybai. Tik projektai nagrinėjami ir šiandien.

Bendruomenės viršūnės nesu- prato, kokios čia didelės svarbos reikalias, Tarybų sesijume- tu, fondo klausimą įterpdavo tarp šimtų visai nereikšmingų dienotvarkės punktų, kuriuos išdiskutavus, nelikdavo susirinkusiems nei laiko nei noro tą taip svarbų klausimą pasvarstyti iš esmės. LB Taryba turėjo bent vieną sušaukti specialią sesiją fondo reikalams.

Paskutinės Tarybos sesijos metu (1961 m.), susidarė įspūdis, kad tas "išmintingasis" nutarimas, dėl kurio "nebuvo kas reikala drumstų ir jautų", buvo pasiektas panašiose sąlygose. Motyvuose skaitome: "Ne buvo galima atsiriboti nuo Bendruomenės, nes tai yra auganti organizuota lietuvių jėga, nebuvo galima taip pat paneigti spontaniai kilusios privačios iniciatyvos, nes interesuota individuali pastanga gyvenime nieku nepa- mainoma".

Kitaip sakant, reikalas buvo sutvarkytas taip, kad ir Dr. Razma būtų patenkintas ir Bendruomenės prestižas būtų išlaikytas. O reikėjo žiūrėti į reikalą iš esmės. Reikėjo ieškoti ir surasti fondui tikslus ir jo teisinę formą tokią, kuri geriausiai atitinka Bendruomenės užsibrėžtus tikslus vykdyti. Ir jei Taryba būtų rimtai reikalą svarstčiusi, nėra abejonės, ji būtų pasirinkusi, nežinia dėl kokių priežasčių motyvuose visai užmirštą, anksčiau Dirvoje nagrinėtą Fundacijos formą, su ne pelno organizacijos statusu.

Lietuvių fondo reikalas, daugiau ateities reikalas. Dabar mes ne tik kad sugebame finansuoti mūsų politinį, kultūrinį bei šal-

das, vadinamas Lietuvos Fondas, patenkinti lietuvių finansinius reikalavimus? Reikia atsakyti, kad ne!

Kad ir dešimt milijonų būtų sutelkta siūlomam L. Fonde, Lietuvos vadavimo darbui iš jo negausime nė cento. O tai yra svarbiausias ir pagrindinis bendrinio lietuvių fondo tikslas. Kultūrinė veikla Lietuvos neatva- duosime. Gal fondo pagalba mūsų chorai bus pajėgesni, mūsų šokėjai geriau paruošti ir scenoje šoks mikliau, bet jų daina ir šokis šildys tik mūsų širdis. Svetimtaučiai jos įdomios, jai jis folkloristas. O politikams reikia stipresnių argumentų.

Kultūriniam darbui turime skirti prideramą vietą, bet kultūrinių laimėjimų negali statyti aukščiau už krašto vadavimą. Esame karo stovyje, Lietuva okupuota ir žudoma. Mūsų kaimynai gudi ai veda savo vakarines sienas pro Panevėžį iki Karaliaučiaus. Lenkai svajoja Lietuvą matyti Lenkijos ribose. O mes teikiame savo jėgas tik kultūriniam veikimui!

Ir didelės tautos karo metu kultūrinės ir švietimo institucijas uždaro, arba jų veikimą sustabdo. Visą tautos išteklį mobilizuoja kovai su priešu.

Tat nesuprantama kodėl JAV L. B. Taryba visu savo autoritetu užgula ant Dr. Razmos kultūriniai -- charitatyvinio fondo ir paskelbė jį Amerikos Lietuvių Fondu.

Dr. Razmos fondas geras, bet tik savo ribose ir savo specifinėje paskirtyje. Bet jis yra savo teisine forma ir siaura paskirtimi, netinkamas būti JAV Lietuvių Bendruomenės fondu, Bendruomenė, kaip bendrinė organizacija, negali sutilpti kultūriniai --charitatyvinio fondo rėmuose, nepažeidžama savo visuotinio principo.

Bet, jei nežiūrėt tų visų išvedžiojimų, JAV LB laikysis savo linijos, tai remiantis teze, kad be pinigų negali būti ir darbo, reikėtų daryti išvadą, kad JAV L. Bendruomenė atsisako vi-

Prieš keletą metų veiklesnė mūsų visuomenės dalį buvo gerokai išjudinęs "kultūrinio nuosmukio" manifestas, diskusijų pagimdytas ir dar didesnėmis diskusijomis, net ir pro šalį prasikalbėjimais, palydėtas. O tuo tarpu, jei mes suskaičiuotumėm visus lietuviškajai išeivijai tenkančius uždavinius ir bandytumėm juos pagal jų pobūdį talpinti vienoje ar kitoje svarstyklų lėkštėje, tai, vargu, ar kultūrinė veikla, suprata plačia prasme, pasirodytų nuskriausta.

Tai neliečia kokybės klausimo, dėl kurio diskusijai, kritikai ir pa.angai nėra galo. Kiekybiniu požiūriu gi, jei atydziai paseksime mūsų spaudos kronikas ir, iš viso, turinį, neišvengsime įspūdžio, jog kultūrinė veikla, nesusiaurinant šios sąvokos, yra aiškiai pirmaujanti. Jai konkuruoti pasi- nešusi yra nebent tik "socialinė" sritis, kuri pagal amerikonišką sampratą, reikiška arbatėles, pobūvius, parapijinius parengimus, gegužines, blynus ir panašius įvykius, beprasmius savo gausumu.

Registruojant viską, kas telpa tarp DRAUGO literatūrinės premijos įteikimo ar pasinešimo išleisti a. a. Antano Skėmos kūrinius ir lituanistinių mokyklų savi- veiklos ratelių, ar tarp in- žinierių baliaus ir Našlių klubo parengimų, lietuviškosios veiklos protokole kitų dalykų užtiksim tik re- tomis properšomis.

Čia nebandomas statyti kultūrinės veiklos ar ir pramoginių subuvmų prasmin- gumo klausimus. Juo labiau čia nebandoma, kaip nors nemaloniai paliesti tai, kas mūsų kultūrinėje veikloje sukurta kokybiškai geriau- sio. Rūpesčio gali kelti tik balanso problema, turint galvoje mūsų egzistencinį klausimą, susietą su komu- nizmo grėsme.

Vatikanui anuo metu susiaurinus Lietuvos pasiun- tynybės padėtį, lietuviškoje visuomenėje kilo, galima sa- kyti, audra, tikslu nepasie- kusi, bet išjudinusi pozity- vias energijas. Brazilijoje uždarius Lietuvos pasiunti- nybę, mitingai jau nebuvo šaukiami, ir vietoj audros, liko tik tingus mostas, lyg įkyriai musei nuo veido nu- varyti. Kokio dar reikia su- laukti Lietuvai nepalankaus akto, kad išgirstumėm jau tik savąjį knarkimą?

Paminėti faktai ir reak- cijos yra tik užuominos, tik pora simptomų atvejų iš mūsų veiklos srities, kurią vadiname politine, laisvini- mo akcija ar kurią būtų tikslu, atsižvelgiant į pa- saulinę įvykių raidą, pava- dinti ir apsigynimo veikla, nes tai, gal šiandien svar- biausia. Apie "veiksnių ko- vą" negalvojame, nes jos niekas nepasigenda, nežiū- rint, ar ji būtų aprimusi dėl vidaus taikos meilės ar dėl apsnūdimo. Tačiau trūkuma mes to, ką tvirtinome net priešais komis, susietomis su Lietuvos laisve, kelia didelio rūpesčio. Galbūt, spora- diškų sujudimų dar ir su- lauksime. Nuskambės, bent mūsų spaudoje tikrai, ir lie- tuviškosios delegacijos pri- ėmimas Vasario 16-tą dieną Baltuosiuose Rūmuose.

Tačiau tai yra ir liks vienkartiniai dalykai, dau- giausia malonumo sudarą

suotinumą principo ir vietoj bendrinės organizacijos, tampa specifine Lietuvių Kultūrai Remti Draugija. Jei tokie jos tikslai, tai kodėl nepasisakoma aiškiai ir viešai?

K. DRUNGA

juose dalyvaujantiems. Rei- kia gi tokios lietuviškos po- litinės veiklos, kuri neuži- darytų vieno izoliuoto įvy- kio rėmuose, bet būtų ly- giai tokia pati bent savait- galinė, kaip ir visos kito po- būdžio veiklos.

Kiek smulkus beatrodytų privačių asmenų rašomas politinio spaudimo laiškas JAV-ių pareigūnui ar laik- raščio redakcijai, jis turi tokios pat prasmės savo sri- tyje, kaip pvz. literatūrai, kurios nors lituanistinės mokyklos mokinių literatū- rinis būrelis. Kodėl neban- dyti padėti susidaryti ati- tinkamiems jaunimo būre- liams, kurie tai nuolat da- rytų?

Antikomunistinėje kovo- je tai gali turėti lygiai tos pat reikšmės, kaip mūsų tautiniai šokiai lietuviškai samonei ugdyti. Viskas au- ga iš mažų dalykų, ir lemia tik nuolatinumas. Iš laiškų gali susidaryti nuolat-

tinės, ne vienkartinės pastangos įeiti į kitas vie- šosios nuomonės formavimo plotmes ir privesti tuo bū- du, ir bent kartą pagaliau, iš lietuviškos visuomenės kylančią politinę akciją nuolatinio darbu.

Kultūrinėje veikloje mes turime daug tokių pavyz- džių. Kodėl gi nepabandyti to paties antikomunistinėje kovoje, kurios išsisprendi- mas ne tik gali lemti, bet, tiesiog, lems viską. Visiškai neraginant siau- rinti ar mažinti mūsų pla- čios skalės kultūrinės veik- los, norisi tik šį kartą kon- statuoti, jog egzistenciniai daug aktualesnė antikomun- istinė veikla šiandien kabo dar labai aukštai -- gero- kai apytuštėje svarstyklų lėkštėje.

Paraginkit savo pa- žįstamus užsiprenu- meruoti DIRVĄ.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Bishop 2-1397

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5th. 4.79
2. MARTEL 3 star Cognac 5th. 5.39
3. WHITE HORSE SCOTCH WHISKY 5th. 4.98
4. MARTINI or MANHATTAN KVORTA ... 5th. 2.98
5. CANADIAN WHISKY 8 metų senumo 5th. 3.98
6. DUJARDIN GERMAN BRANDY 5th. 5.29
7. LONDON DRY GIN 80 proof KVORTA 5th. 3.59
8. KRON-BRANNVIN AQUAVIT 5th. 3.98
9. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th. 2.98
10. KIJFAFA vynas 5th. 1.75
11. BORDEAUX pranc. vynai ... 5th. .98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

ALT SAJUNGOS CICERO SKYRIUS IŠSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

Vasario 16 dienos vakarą, Adolfo svetainės salėje, Tautinės Sąjungos Cicero skyriaus nariai susirinko Vasario 16 paminėti, naujos valdybos išsirinkti bei nuveiktų darbų įvertinti.

To neskaityto skyriaus, įsikūrusio prieš 4 metus, nuveikta tikrai nemažai. Apie 20 narių turįs skyrius pajėgė iš savo kasos paskirti 100 dolerių jaunųjų menininkų premijas, 25 dolerius Los Angeles lietuvių namams. Pilnai atidavė duoklę ALTS centrui. Metus pradėjo su 22 doleriais, dabar kasoj turi 125.

Visi nariai užsimokėjo 1961 metų nario mokestį. Sekmingai pravedė Dirvos platinimo vėjų. Apie šimtą adresų, asmenų dar galinčių tapti nuolatiniiais Dirvos skaitytojais, pasiuntė Dirvai ir nemažas skaičius tokių taps Dirvos prenumeratoriais. Skyrius aktyviai dalyvavo ALTS seime. Jis aktyviai reiškiasi ne vien Cicero miesto gyvenime, bet ir Chicagos ALTS parengimuose.

Senoji skyriaus valdyba, susidėjusi iš pirmininko Broniaus Vasio vicepirmininko dr. Kazio Sruogos, sekretoriaus Jono Petkūno ir išdirininko Adolfo Klinsko užleido vietą naujai. Ją dabar sudaro Jonas Vasaitis, Juozas Šulaitis ir Jono Činkus. Senosios valdybos nariai Vasys, Petkūnas ir Klinska išrinkti į revizijos komisiją. Taigi pareigų nesibaido.

Dr. Kazys Sruoga Vasario 16 proga tarp kitko pareiškė, kad šią dieną lietuviai atnaujiname priešai kovoti už tėvynės laisvę. Didžiausia kliūtis Nepriklausomybei propagandinis blefas -- sovietų nenugalimumas. Kaip visos imperijos, taip ir šioji žus. Amerika privalo grįžti prie savo idealų, kovoti už tautų laisvę. Mes kovodami už savo tautos laisvę kovojame ir už Amerikos laisvę.

Susirinkime dalyvavęs ALTS centro tarybos narys inž. Jonas Jurekūnas, papildydamas dr. K. Sruogos pareiškimą pastebėjo, kad Lietuva nėra maža nei teritorijos nei gyventojų požiūriu. Iš 34 Europos valstybių 20 turi mažiau gyventojų negu Lietuva, o teritorijos požiūriu 14 valstybių turi mažesnę plotą. Daug tautų buvo ilgai pavergtomis, bet atgavo nepriklausomybę. Atgaus ir Lietuva. Mūsų pareiga išlaikyti lietuviškąją kultūrą ir jaunimą.

Jis pasidžiaugė Cicero skyriaus veikimu. Priminė, jog pre-

Naujoji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Cicero skyriaus valdyba. Iš kairės: Juozas Šulaitis, pirm. Jonas Vasaitis ir Jonas Činkus.

V. Račkausko nuotrauka

zidento Ant. Smetonos monografija jau gegužės mėnesį numatoma pradėti spausdinti ir apie spalio mėnesį turėtų būti baigta. Mūsų uždavinys -- paskleisti ją visuomenės tarpe, ypač jaunimo, kuriam tai bus informacijos šaltinis. Baigdamas J. Jurekūnas palinkėjo skyriui

sekmės veiklos bare.

Susirinkimo metu į skyrių įstoję du nauji nariai, tai Zigmas Mišauskas ir Juozas Alšauskas. Sklandžiai praėjusiam susirinkimui pirmininkavo Jonas Vasaitis, o sekretoriavo Juozas Šulaitis.

Vyt. A. RAČKAUSKAS

Įspūdingas Vasario 16 minėjimas lietuviškame Cicero

Vasario 17 dienos vakarą didžiulė šv. Antano parapijos salė, Cicero mieste, prisipildė Nepriklausomybės šventės minėjimo dalyviais.

Minėjimą atidarė Lietuvių Bendruomenės Cicero skyriaus pirmininkas Andrius Juškevičius. Jis savo kalboje iškėlė Vasario 6 dienos reikšmę visiems lietuviams.

Patį minėjimą pravedė Juškevičius pakvietę populiariąjį dr. Petrą Kisielių.

Maldai vadovavo šv. Antano parapijos klebonas pralotas Ignas Albavičius.

Dr. Petras Kisielius savo kalboje kvietė tautiečius petis petin, širdis širdin kovoti už Lietuvos Nepriklausomybę.

Minėjimo staigmena buvo iš okupuotos Lietuvos neseniai pasprukęs inžinierius Juozas Miklovas. Jo kalba buvo nuosirdi ir, galima sakyti, dvelkė dvelkė Lietuvos žemės šviežumu. Be kalbinių mandrybių, jis su-

Dr. Petras Kisielius, pravedęs Vasario 16 minėjimą Ciceroj.

sirinkusiems perteikė okupuotos tėvynės tautiečių nuotaikas ir pasiryžimą ištvirti ligi Nepriklausomybės aušros.

Po kalbos, jis noriai atsakinėjo į paklausimus, kuriems, atrodė, nebūtų buvę galo, jei dr. P. Kisielius nebūtų pasitūlęs juos atidėti ligi minėjimo pabaigos.

Kita minėjimo staigmena buvo Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininko Jono Jasaičio žodis. Jis buvo tik grįžęs iš priėmimo pas Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentą J. F. Kennedy. J. Jasaitis trumpai painformavo susirinkusius apie priėmimo rezultatus, kurie nebuvo tokie geri, kaip norėta, bet geresni, negu tikėtasi. Svarbiausia, prezidentas užtikrino nepripažinimą Lie-

Lietuvos nepriklausomybės 44 m. sukaktis Bostone buvo minima vasario 18 d., 2 val. po piet., Aukšt. Mokyklos didžiojoje auditorijoje Thomas parke.

Diena pasitaikė graži ir saulėta, todėl tautiečių prisirinko apypilnė didžiulė salė. Su JAV ir Lietuvos vėliavom paradavo St. Dariaus posto veteranai, Žalgirio ir Baltijos tuntų skautai ir naujom uniformom šaučiai atrodą jūrų skautai. Invokaciją sukalbėjo prel. Pr. Virmanšis, JAV ir Lietuvos himnus pagiedojo op. solistas St. Liepas, adkompanuojamas komp. J. Kačinsko, Vasario 16 d. Aktą paskaitė stud. R. Bričkus, Mass. gubernatoriaus deklaraciją Sužiedėlis, Bostono majoro deklaraciją adv. J. Grigalus, rezoliucijas stud. Venkutė. Minėjimui vadovavo ALT-bos Bostono sk. pirm. adv. Ant. Young-Jan-kauskas.

Šį kartą retas svečias Vasario 16 d. minėjime buvo pats Massachusetts gubernatoriaus John Volpe. Jis gausiai susirinkusiems lietuviams tarė žodžius, lyg iš mūsų burių paimtas. Ragino, kad lietuviai šiame laisvės krašte nepamirštų savo papročių, politinių ir kultūrinių siekimų, o ypač, kad jaunimas nepamirštų savo tėvų kalbos. Tai esą daugiau šeimos rūpesčiai, todėl jis kvietė ir lietuvių šeimas savo tautybės išlaikymu rmtai susirūpinti.

Pagaliau gub. J. Volpe pareiškė, kad JAV vyriausybė niekad nepripažins prievartinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, jis pats nuosirdžiai tikis, kad ateis laikas, kada garbinga lietuvių tauta vėl bus laisva, ir nepriklausoma.

tuvos okupantui. Kitas svarbus laimėjimas, tai Amerikos, ypač Washingtono spaudos platus aprašymas lietuvių delegacijos atsilankymo pas prezidentą ir lietuvių ryžtas kovoti.

Jonas Vaičiūnas, "Palikit ašaras Maskvoje" knygos platinimo komiteto narys, kvietė visus prisidėti aukomis, kad tūkstančiai tos knygos būtų išplatinta tarp įtakingų amerikiečių.

Baigdamas minėjimo kalbą dr. P. Kisielius susirinkusiųjų vardu padėkojo Lietuvių Bendruomenės Cicero skyriaus vadovybei už gerai suruoštą Vasario 16 minėjimą.

Meninę dalį pradėjo populiarijanti jaunoji meno pažiba Nerija Linkevičiūtė. Ji, tautiška ir drabužiais pasirėdžiusi, padainavo keletą dainelių, prof. Vladimir Jakubėnui akompanuojant. O plojimui ir prašymams nesiliaujant, dar ir St. Šimkaus Kur bakūžė samanota.

Muziko ir šv. Antano bažnyčios vargoninko Antano Skridulio vadovaujamas Cicero parapijos vyrų choras padainavo kelias karines daineles.

Vienas berniukas ir dvi mergaitės padeklamavo momentui pritaikytus lietuvių poetų kūrinus.

Meninės dalies užbaigimui, Viktorijos Remeikytės vadovaujamas lituanistinės mokyklos auklėtinių tautinių šokių būrelis, puikiai pašoko keletą lietuviškų tautinių šokių.

Minėjimui pasibaigus dr. P. Kisielius paskelbė, kad minėjime surinkta 660 dolerių ir 73 centai aukų. O mielas svečias iš Lietuvos inž. Juozas Miklovas tam pat reikalui paaukojo 3 sovietiškus rublius.

VYT. A. RAČKAUSKAS

Minėjime dainavęs parapijos choras, vadovaujamas Antano Skridulio (dešinėje).

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo kun. Vaclo Paulauskas. Jis savo kalboje buvo įdomus spalvingas ir originalus. Jo kalba buvo pagrįsta Maironio poezija.

Adv. J. Grigalus, lietuvių delegacijos dalyvės, Vasario 16 d. lankėsi Baltuosiuose Rūmuose Washingtono, D. C., anglų kalba papasakojo savo įspūdžius apie liet. pokalbį su JAV prezidentu J. F. Kennedy. Adv. Grigalus teigimu, prezidentas lietuviams buvęs labai malonus ir prielankus.

Nepr. šventės proga lietuvių sveikino latvių ir ukrainiečių atstovai, o estai sveikinimą atsiuntė raštu. Malonūs sveikinimai su drąsinačiais žodžiais buvo gauti iš Mass. senatoriaus Saltonstallo ir Atstovų Rūmų kalbėtojo McCormacko.

Lietuvos laisvės kovoms paremti Bostono lietuviai šiemeta proga aukų sudėjo truputį daugiau negu 1700 dolerių. Lyginant su keleto praėjusių metų aukomis, šiemetinė sumažėjo 4 - 500 dol. Kodėl taip atsitiko apie tai turėtų rimtakai pagalvoti aukštųjų organizacijų veikėjai.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

DAINŲ MENO VAKARAS

Š. mėn. 24 d., šeštadienį, ukrainiečių salėje (4655 Martin) įvyksta Lietuvos Vyčių Detroito 102 kuopos ir ateitininkų organizuojamas dainų meno vakaras, kurio programą atliks F. Strolios vedamas Chicagos vyčių choras ir solistai: Prudencija Bičienė ir Algirdas Brazis. Dainos meno mėgėjams didi puota. Pradžią 7 v.v. Po koncerto šokiai ir vaišės.

ŠYPSANČIOS AKYS

Š. m. kovo mėn. 3 d., šeštadienį prieš pat Užgavėnės, buv. lietuvių svetainės salėje įvyksta Balfo 76 skyriaus vakaras, kuriame Detroito lietuvių dramos mėgėjų sambūris suvaidins O. Graurokienės keturių veiksmų komediją "Šypsančios akys". Režisuoja Z. Arlauskaitė -- Mikšienė. Vaidinimo pradžia 7 v.v.

SUSIRINKIMAS

A. L. B. Detroito apylinkės valdyba, kurią sudaro V. Pauža --pirmininkas, M. Vitkus --vicepirmininkas, V. Tamošiūnas --sektorių, dr. V. Misiulis --švietimo vadovas, J. Racevičius --išdirininkas, V. Kriaučiūnas --parengimų vadovas ir A. Brazėnas --socialinių reikalų vadovas, išarusi gražią kultūrinių arimų vagą, išlaikydama šeštadieninę lituanistinės mokyklą, organizuodama paskaitas, šaujų N. metų sutikimą, pakviesdama į Detroitą Clevelando Vaidilos teatrą, savo kadenciją jau baigia.

Kovo 25 d. 12 val. 15 min. buv. lietuvių svetainės mažojoje salėje šaukiamas apylinkės narių susirinkimas, kuriame bus aptarta tolimesnė apylinkės veikla ir renkama nauja valdyba.

SEKINI PAVYZDŽIAI

Dažnai skaitome spaudoje nusiskundimų, kad mūsų kolonijose lietuvių kultūrinė ir visuomeninė veikla blėsta, kad retas besutinka dirbti visuomeninį darbą ir būti renkamas į vadovaujamus organus. Skundžiamasi, jog retas nenori aukoti ir aukotis savo tautos reikalams. Daliai tiesa. Bet reikia pripažinti,

Vasario 16 d. minėjimo Bostone meninė dalis buvo turtinga ir įvairi. Keletą patriotinių dainų su gera muzikine išraiška padainavo op. Solistas St. Liepas, akompanuojamas komp. J. Kačinsko, šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas to paties J. Kačinsko, padainavo keturias dainas, kurių tarpe St. Šimkaus Lietuviais esame, mes gimę ir jaunojo vaidilos ariją iš J. Karanavičiaus Gražinos su St. Liepa. Nepavargstanti O. Ivaškiene visų pirma scenon išleido savo mažuosius šokėjus (4 - 7 m. amžiaus) o pabaigai jos vyresnieji šokėjai dailiai pašoko Sadutę ir Aštuonytį. Šokių tarpe mažosios deklamatojos, kiekviena puikiai liet. kalba ir gera išraiška, padeklamavo keletą patriotinių eilėraščių. Meninę programą baigė kanklininkų Vaidaičių trijulė, darniai kanklėmis paskambinusi keletą liet. dainų.

Vasario 16 d. minėjimas Bostone užtruko 3 1/2 valandos. Jis buvo gražus ir vietomis įspūdingas, bet rengėjams jautlakis būtų pagalvoti, kad tokiame rengime gana poros valandų.

K.L.

kad ir idealistai dar neišmירė ir gražių, tiesiog jaudinančių pavyzdžių nestokoja.

Štai vasario 11 d. A. L. B. Detroito apylinkės valdyba savo posėdyje paskyrė ir jau Detroito Lietuvių Namų Draugijai prisiuntė 2227,23 dolerius lietuvių namams pirkti. Juk A. L. B. Detroito apylinkė dar, palyginus su kitomis organizacijomis, yra jaunutė, bet ji, tartum didžiulis švyturys, rodo joms kelią.

Senosios kartos lietuvių Ona Janavičienė, perskaičiusi spaudoje Detroito Lietuvių Namų Draugijos tarybos atsisaukima, prašantį pinigines pagalbos lietuvių namams pirkti, atsiliepė pirmutinė, paskambindama tarybos fin. sekretoriui A. Petrauskui telefonu, kad atvyktų priimti šimto dolerių. Ji, įteikdama šimtinę, tarė: "Labai gailiuos prarastųjų namų. Norėčiau, kad įsigytume kitus. Todėl, jei reikės -- ir kitą šimtinę pridėsiu". Antanas ir Ona Janavičiai gyvena 3860 Vinewood prie Michigan ave., kur turi nuosavą barą. Pagarba jiems didžiausia.

Pensininkas Antanas Mickevičius, kuris gyvena iš mažutės pensijos ir jokio turto neturi, įteikdamas namams pirkti 100 dol., tarė: "Gal nelgai begyvenasiu. Sukrapščiau šimtinę ir atiduodu lietuvių namams, be kurių trokšta mūsų jaunimas ir senimas." Nuosirdus ačiū jam.

Manau, kad neblogesnes intencijas turėjo ir kiti 200, kurių dėka jau Detroito Lietuvių Namų Fondas išaugo virš 20,000 dol. ir tikiu, jog, matydami tokius gražius pavyzdžius, greit atsiras ir kiti 200, sumesdami dar kitus 20,000 dolerių, o tada Detroito lietuvių kolonija galės pasididžiuoti, kad pagaliau įsigijo nuosavus namus.

K. JURGUTIS

CHICAGO

Lituanistinės mokyklos rengiamas minėjimas

A. L. B-nės Kristijono Donelaičio lituanistinės mokykla, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą rengia vasario 24 d., 2 val. p. p. Marquette parko Fieldhouse salėje. Programoje trumpa paskaitėlė, dainos, tautiniai šokiai, deklamacijos ir I-jo mokslo metų pusmečio pažymėjimų įteikimas. Kviečiami mokinių tėveliai ir visi kiti.

GERIAUSIA DOVANA
YRA R. SPALIO --
"ALMA MATER"

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

SPORTO DIENOS

CHICAGOS FUTBOLININKŲ ŽINGSNIS ATGAL

Lituanicos futbolo komanda, kuri nebloginai reikišė salės futbolo pirmenybių "major" divizione, pasijutini varžybų sekmadienį — vasario 18 d. pagadino apie ją susidariusią gerą nuomonę. Ji paskutinėse rungtynėse pasirodė blogiau, negu buvo galima laukti ir už tai gavo užtarnautą "uždarbį" — iškritimą į I-ją divizioną.

Prieš sekmadienio rungtynes Lituanica turėjo dėkingą padėtį: jai paskutinį susitikimą buvo galima pralaimėti mažesne pasekme negu 4:0 (arba 5:1). Lietuvų priešininku buvo paskutinėje vietoje stovinti Slovaks komanda, kuri per 6 rungtynes buvo sugriebusi 3 taškus ir įmušusi tik 2 įvarčius. Taigi, galima suprasti, jog apie pralaimėjimą aukšta pasekme niekas nesvajuoja.

Tačiau atsitiko neįtikėtinas dalykas: Lituanica pralaimėjo kaip tik 0:4, kas lietuvius tik per plauką išstumdė iš VI-tos vietos į VII-ją, kuri kartu su VII-ja (Maroons komanda) turės apieiti "major" divizioną. Pažymėtina, kad ketvirtąjį įvartį Slovaks pelnė iš 11 m. baudinio paskutinėje sekundėje, šis įvartis ir buvo lemtingas, nes 0:3 pralaimėjimas dar būtų užtikrinęs lietuviams VI-ją vietą. Taigi galima suprasti, kokie buvo lietuvų komandos vadovo ir kapitono sugebėjimai, jog tokiu kritišku momentu nesirūpinta gynyba, o mestasi į puolimą.

Bendrai imant, visa Lituanicos komanda kovojo taip, lyg būtų pirmą kartą į aikštę išėjusi. Čia norisi pasisakyti ne prieš jos pra-

laimėjimą, bet prieš jos labai blogą žaidimą, kuris tokiose svarbiuose rungtynėse nėra pateisinamas. Tokiu pasirodymu lietuviai prarado šimtus gerbėjų ne tik sąvųjų, bet ir kitataučių tarpe. Nemanau, kad iš 2,600 žiūrovų po tų rungtynių gailėjosi Lituanicos, jog ji tik vieno įvarčio "dėka" turi iškristi iš "major" diviziono. Tai gera pamoka, bet, deja, labai skaudi.

Štai, pirmenybių baigminė lentelė: 1. Schwaben — 10 taškų, 17-5 įvarčių šaut.; 2. Eagles — 10, 15-15; 3. Hansa — 8, 8-8; 4. Lions — 8, 8-10; 5. Green-White — 7, 5-10; 6. Slovaks — 5, 6-10; 7. Lituanica — 5, 8-14; 8. Maroons — 3, 5-10.

Prieauglio klasių pirmenybės

Vasario mėn. 24-25 d.d. Chicagoje bus prarastas V. Vakarų sporto apyg. prieauglio klasių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybėse. Jose be vietos sportininkų, dalyvaus sporto entuziastai iš Clevelando, Detroito ir, galbūt, Omahos. Varžybų pradžia abi dienos 10 val. ryto.

Baigminės rungtynės bus Lawdale parko salėje, 4300 W. 31 Street.

Neries tinklininkų laimėjimas

Neries moterų tinklinio komanda dalyvavo Chicago AAU "B" klasės pirmenybėse, kur iš 8 vienetų laimėjo I-ją vietą ir turės teisę varžytis "A" klasėje. Pirmenybėse žaidė ir Aro tinklininkės, kurios liko III-je vietoje. Edv. Š.

NEW YORK

New Yorko ALTS-os I skyriaus valdyba turėjo posėdį vasario 11 d. p. Krulikų bute, Richmond Hill. Paskirtas atstovas — ALT skyrių Juozas Maurukas, vietoje atsisakusio Stasio Gudo. Apsvarstyti centro valdybos aplinkraščiai. Paašikėjo, kad dalis narių neskaito Sąjungos organo Dirvos, Nutarta juos paraginti.

Metinis narių susirinkimas numatomas kovo 18 d. Bus skaitoma paskaita: Senovės lietuvių architektūra". Paskaitą skaitys inž. K. Krulikas.

Praeitą savaitę posėdžiavo New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba. Tarp kitų svarstytų klausimų, jaunimo reikalams narys Romas Kezys pranešė, kad sušaukta jaunimo organizacijų atstovų pasitarime nutarta, dar gavėnios laike suruošti jaunimo teltmą.

Išklaustas Ant. Šetikio, dalyvavusio pas Gen. konsulą J. Budrį, organizacijų ir atskirų asmenų pasitarime, pranešimas apie dalyvavimą Pasaulinėje parodoje New Yorke 1964 - 65 metais.

Prieš mėnesį, New Yorke gyveną baisogaliečiai su džiaugsmu priėmė į savo šeimą, gražią marčią. Tai Elenos ir Jurgio Sirusų sūnus Saulius sumainė žiedus su Sofijos ir Vinco Klevių dukra Gražina.

Vasario 10 d. 11 val. Brooklynėje, Apreiškimo parapijos bažnyčioje, buvo iškilmingai sujungti Elenos ir Vinco Padvariečių dukterė Regina su Marijos ir Alfonso Ridiko sūnum Gediminu.

Jungtuvų apėlgas ir šv. mišias atnėšavo jaunosios dėdė kun. Br. Zdanavičius, asistuojant kun. Dr. Stasiui Valiūšaičiui ir kun. Antanui Račkauskui. Mišių metu giedojo parapijos choras, vėd. muz. Vl. Baltrušaičio.

APYGARDINĖS PIRMENYBĖS ĮVYKSTA JAU

ŠI SAVAITGALĮ CHICAGOJE

Vidurinių Vakarų sporto apygardos prieauglio klasių sportininkai renkasi Chicagoje, išbandyti jėgas krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise. Vasario 24 - 25 d. čia bus prarastos 1962 metų pirmenybės. Bus atstovaujami Chicago, Clevelando ir Detroito lietuvių sporto klubai.

Daugiausiai dalyvių matysime jaunių A klasės krepšinio varžybose. Šioje klasėje Clevelando Žaibas, Chicago ASK Lituanica ir Detroito Kovas iredigistravo po dvi komandas. Chicago Aras ir Neries išleidžia po vieną komandą. Vadinas, bus aštuoni vienetai. Iš anksto sunku į-

vardinti laimėtoją. Tačiau vadovaujantis sudaryta varžybų lentele, galima beveik tvirtinti, kad pusiau baigimėje susitiks Kovas I -- Aras ir Žaibas I - Neries.

Jaunių B klasės varžybose pasirodys septynios komandos. Čia Lituanicą ir Žaibą atstovaus po dvi komandas. Kiti dalyviai: Cicero Ateitis, Aras ir Neries. Praėjusiais metais pirmoji vieta teko Clevelando Žaibui. Žaibas ir šiemet atvyksta pajėgioje sudėtyje.

Jaunių C klasėje varžysis Ateities, Neries ir Žaibo komandos. Mergaičių tinklinio A klasėje susitiks Aro Kovo, Neries ir

Žaibo komandos. Dagkartiniam meisteriui Žaibui šiemet teks gerokai pasitempti prieš Nerį. Mergaičių tinklinio B klasėje bus tik vienos rungtynės tarp Neries ir Ateities komandų.

Be čia suminėtu kamuolio varžybų, dar bus Neries -- Žaibas mergaičių A klasės krepšinio ir Neries -- Žaibas jaunių A klasės tinklinio varžybinės rungtynės.

Lygiagrečiai bus praradamos ir visų prieauglio klasių stalo teniso varžybos.

Šeštadienį jaunių A klasės krepšinio varžybos vyks Marquette parko salėje, Marquette Rd. ir Kedzie gatvių kampas. Jaunių B ir C klasių krepšinio ir visos tinklinio varžybos bus prarastos Gage parko salėje, Western ir Garfield Blvd. (55th street) kampas. Stalo teniso varžybos (abi dienas) vyks Jaunimo

Centre, 5620 so. Claremont Ave. Visos baigminės rungtynės sekmadienį bus Lawndale parko salėje, 4300 W. 31 Street. Šeštadienį ir sekmadienį varžybos praradamos 10 val. ryto.

Reikia būtinai suminėti, kad įėjimas į visas varžybas bus nemokamas. Todėl tikimasi sulaukti gausaus skaičiaus žiūrovų. Visi kviečiami atsilankyti ir į šeštadienio vakare rengiamą šokių vakarą Jaunimo Centre. Pradžią 7:30 val. Pirmenybių vykdytojas -- Chicago Sporto Klubų Komitetas.

Į pirmenybes iš Clevelando atvyksta FASK-to pirmininkas J. Nasvytis, sekretorius A. Bielskus ir kiti pareigūnai. Chicagoje FASK-tas yra numatęs spaudos konferenciją ir pasitarimą su klubų atstovais.

p. ptr.

It's Coming!

MAY'S DOWNTOWN BASEMENT

Simon Ackerman 1/2 PRICE 2 SALE

VYRAI! Ateina!

Džiaugsmingai atneša Clevelandui

Prasideda pirmadienį - 8 A.M.

TIK MAY'S DOWNTOWN BASEMENT

\$240,000 VERTĖS VYRŲ KOSTIUMŲ, ŠVARKŲ,

PALTŲ, IŠEIGINIŲ RŪBŲ IR SPORTINIŲ ŠVARKŲ

PARDUODAMA UŽ \$120,000.

"Simon Ackerman" — garsus vardas vyrų rūbų gamyboje, siūtų rankomis, daugiau kaip per pusę šimto metų, dabar uždarius savo Newark, N. J. krautuvę. Mes paėmėm visas atsargas (daugiau kaip \$240,000 vertės) į May's Basement krautuvę (tik Downtown). Čia yra kostiumai, švarkai, paltai, sportiniai švarkai ir išeiginiai rūbai... visi pagaminti pagal Simon Ackerman reikalavimus, kaip vieno iš žinomiausių vyrų rūbų gamintojų rytuose. Atvykit... ir nupirkit už 1/2 KAINOS... ir turėsit geriausios rūšies rūbus už daug mažesnę kainą, negu jie yra verti!

SIMON ACKERMAN'S KAINOS YRA \$59.95 IKI \$150... DABAR 1/2 KAINOS \$29.98 IKI \$75.

MAY'S BASEMENT VYRŲ RŪBŲ SKYRIUS TIKTAI DOWNTOWN.

SPECIALIOS PIRMADIENIO PARDAVIMO VALANDOS 8 A. M. IKI 9 P. M.

Kadangi yra tokia žema kaina, tai už pataisymus reikės mokėti mažą priedą — ir Eagle Stamps priedas, kuris padidina sutaupas.

PHILADELPHIA

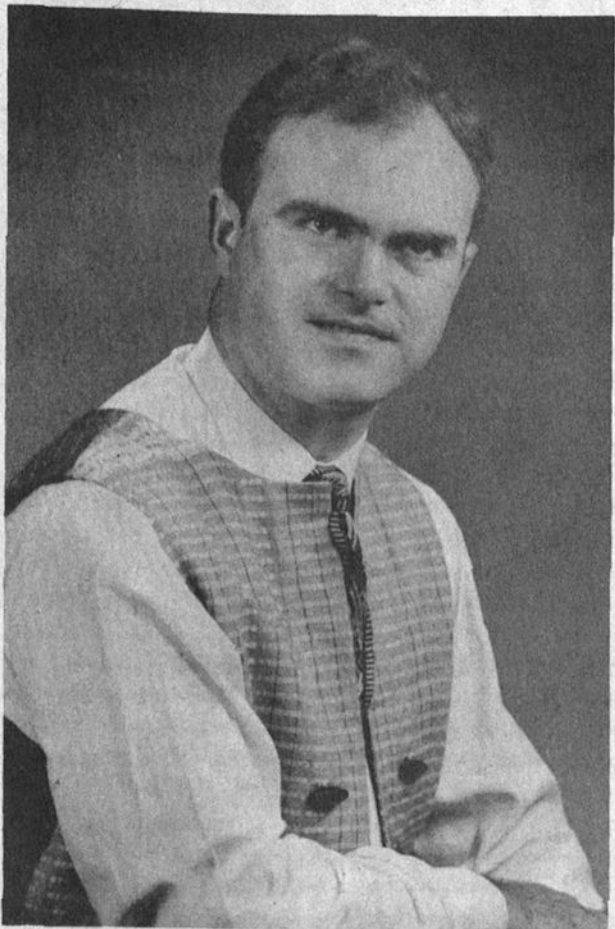
Kviečia į Užgavėnių balių

Philadelphia Lietuvos Tautinis Ansambelis maloniai kviečia visus Philadelphia ir aplinkinių lietuvių, dainos mylėtojus, į puikų Užgavėnių koncertą-balių, kuris įvyks kovo 3 d., 7 val. p. p., Lietuvos Tautinio Pašalpinio Klubu salėje — 928 E. Moyamensing Ave., Phila. 47, Penna.

Malonus lietuvi, atjauškęs ir suprask jaunimo pasirūpimą ir norą dainuoti tas skambiasias dainas, kurios kiekvienam yra taip malonios. Savo dalyvavimu suteiksi dainuojančiam jaunimui naujų jėgų ir stipresnio susikaupimo tėti šį sunkų darbą.

VISI KVIEČIAMI PAMATYTI IR IŠGIRSTI DAINAVOS ANSAMBLIO KONCERTĄ

Faustas Strolia, tautinių šokių vadovas
ir dirigentų pavaduotojas

Akomponiatorius prof. V. Jokubėnas

Algis Šimkus, dirigentas

**Kovo 3 d. Clevelande, Slovenian
Auditorium, 6417 St. Clair Ave**

Programoje, dalyvaujant solistams M. Kripkauskie-
nei, A. Braziui ir J. Vazneliui, bus duodamos iš-
traukos iš operų Pagirėnai ir Gražina

Bilietus jau galima įsigyti: Lietuvių Preky-
bos Namuose — 6905 Superior Ave ir sekmadie-
niais po lietuviškų pamaldų Šv. Jurgio parapijos
salėje. Telefonu UT 1-1921 kvietimus galima už-
sisakyti nuo 7 iki 9 val. vak.

**KONCERTO PRADŽIA 7 VAL. VAK. BE
VĖLAVIMO.**

Koncertą ruošia LB Clevelando I apyl. valdyba

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Nemažas būrys žaibo
klubo sportininkų, atskiru
autobusu, šį savaitgalį iš-
važiuoja į Čikagą dalyvau-
ti apygaramenės sporto var-
žybose. Varžysis tinklinio,
krepsinio ir stalo teniso ša-
kose.

Praėjusį savaitgalį, vasa-
rio 17-18 d. žaibo klubo na-
rė Rūta Gaidžiūnaitė daly-
vavo atvirose stalo teniso
varžybose East St. Louis,
Mo. Mergaičių grupėje lai-
mėjo antrą vietą, o mišriam
dvežete, su partneriu taip
pat junioru, iš Milwaukee,
laimėjo pirmą vietą, įveik-
dami kelių valstijų geriau-
sius stalo tenisininkus. Var-
žybose dalyvavo labai gau-
sus kelių valstijų stalo te-
nisininkų būrys.

• Vasario 16 iškilmes Šv.
Jurgio parapijos mokiniai,

lietuviškai ir kitataučiai,
seselių mokytojų paruošti,
siais metais labai gražiai ir
nuotaikingai atšventė, daly-
vaujant klebonui kun. Iva-
nauskui, kun. Dzegoraičiui
ir grupei tėvų, kurie darbo
dieną galėjo ateiti į iškil-
mes.

Clevelando vilkiukai, davę žodį iškilmingoje sueigoje Vasario 16
proga, į kurią iš Čikagos buvo apsilankę skt. V. Vijeikis.

J. Garlos nuotrauka

• Visuotinis SLA 136
kuopos narių susirinkimas
kviečiamas vasario 25 d., 12
val. Lietuvių salėje.

Pranešimai apie veiklą
bei pajamų ir išlaidų apy-
skaitos praeitame susirin-
kime jau priimti ir patvir-
tinti. Dabar turėsime iš-

rinkti kuopos valdybą bei
kitus įvairius organus ir
pareigūnus.

• VI. Braziulio dramos
studija buvo išvykusi į Chi-
cagą ir ten suvaidino Balio
Sruogos komeriją "Uošvė",
kuri kiek anksčiau buvo pa-
statyta Clevelande.

• Gražus 9 kamb. vienos
šeimos namas. Saulės por-
čiai. Langinės. Kilimai. Dvi
vonios. Įrengiamas trečias
aukštas. Gali būti naudoja-
mas, kaip pajamų nuosavy-
bė. 7504 Myron Ave. Telef.
EN 1-2642. (24)

Vienintelė lietuviška pir-
kimo - pardavimo įstaiga
Ohio valstybėje, kuri pri-
klauso trims "United mul-
tiple listing service" gru-
pėms.

Todėl mes visuomet turi-
me daug namų Jūsų pasi-
rinkimui, o kad Jūsų namas
būtų greičiau parduotas,
Jūsų namo nuotrauką gau-
na apie 1000 pardavėjų.

3-jų miegamųjų namas su
graziu sklypu, prašo tik
20,200 dol.

Švarus tik 2 miegamieji,
prašo 16,900 dol.

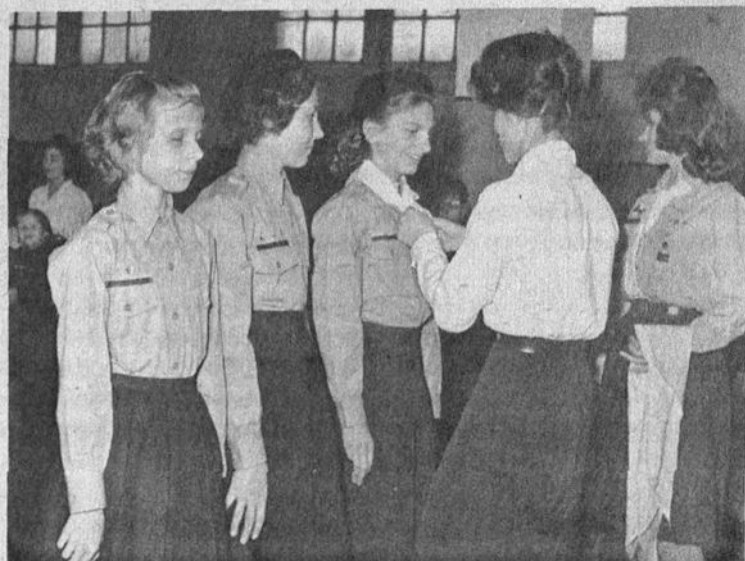
2-jų šeimų plytinis, kiek-
vienas butas turi po 3 mie-
gamus, Nebrangus.

4 miegamųjų namas visai
naujas, prašo tik \$18,500.
minėti namai yra Lake
Shore ir Neff Rd. rajone.

Turime labai gerą 3-jų
šeimų namą vakaruose —
Lakewood.

Norintieji pirkti ar par-
duoti prašome skambinti
IV 1-6900.

EAST SHORE RELTY
Juozas Mikonis — Reltor
780 East 185 Street
Namų MU 1-2154
(22, 23, 25, 26)

Jaunosios Clevelando skautės, davusios žodį, užrišami kak-
laraiščiai.

J. Garlos nuotrauka

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

**SAVINGS
EARN**

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

**SUPERIOR
SAVINGS**

**ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000**

**SAVE BY MAIL
POSTAGE PAID BOTH WAYS**

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

**6621 Edna Avenue
EN 1-1763**

**936 East 185 St.
KE 1-7770**

Praeitą šeštadienį Clevelande susituoė Monika Blažytė su Mykolu Slapšiu. Nuotraukoje jaunieji tarp
svečių Čiurlionio ansamblio namuose suruoštosė vaišėsė, prieš išvykstant į Washingtoną, D. C., kur
M. Slapšys turi valstybinę tarnybą.

V. Pliodžinsko nuotrauka

KAS IR KUR?

• **ALT S-gos** Philadelphia skyrius mielai ir gausiai sutiko ir pasižadėjo dalyvauti Elizabetho skyriaus dešimtmečio pobūvyje su skyriaus pirmininku Juozu Česoniu. Rengėjai tai vertina kaip labai brangų bičiulišką gestą bendrame tautiniame darbe.

• **Konsulas Anicetas Simutis** vasario 11-tą dieną lankėsi Waterbury, Conn., kur skaitė paskaitą Lietuvos nepriklausomybės minėjime, įvykusiame šv. Juozapo parapijos salėje.

Minėjimą ruošė vietos ALTas, kuriam vadovauja C. Bogušas.

• **Dr. H. Montvilienė**, gyvenanti New Yorke, RLA kompanijos siunčiama, šiomis dienomis tarnybos reikalais lankėsi San Francisco mieste ir jo apylinkėse.

Ta pačia proga Dr. H. Montvilienė aplankė Menlo Park, Cal. gyvenančias dvi lietuvės mokslininkes — istorikę Dr. M. Gimbutienę ir fiziologę Dr. L. Biržys.

• **Inž. Stasys Virpša**, Neo Lithuania Korporacijos vyriausios valdybos sekretorius, vasario 10 d. susituo- kė su Irena Jarusevičiene.

• **Latvių laikraštis "Laiks"**, leidžiamas New Yorke, įspūdingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 44-ją sukaktį, vasario 14 d. numeryje plačiai aprašydamas. Įsidėjo tautinių šokių vadovės Ivaškišienės, iš Bostono tautiniais drabužiais nuotrauką, o iš nepriklausomos Lietuvos vaizdą.

• **Chicagos Lietuvių Operos valdybos atstovai** Vytautas Radzius ir Algirdas Trinkūnas aplankė kompozitorių K. V. Banaitį ir tarėsi jo operos "Jūratė ir Kastytis" instrumentavimo ir pastatymo reikalais.

• **Matas Naujokas**, chigietis, paskyrė 10 dol. auką kompozitorių K. V. Banaičiui paremti.

• **Aldona Dulaitis**, iš Royal Oak, mokėdama už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• **Dr. T. Palionis**, iš Milwaukee, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• **T. Blinstrubas**, iš Chicagos, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• **Valteris Banaitis**, Free Europe Miunchene, radijo tarnautojas, savo viešnagės JAV metu, Chicagoje lankysis ir padarys pranešimą kovo 10 d., šeštadienį, jaunimo Namuose, 5610 So. Claremont Ave. Pradžia 7 val. vak.

Kviečiama visa lietuviškoji visuomenė, o ypač jaunuomenė, atsilankyti.

• **Lietuvių Fondui Dr. Pranas Mazeika ir ponis Valentina** atsiuntė tūkstantinę dol. palinkėdami fondo organizatoriams nepavargti šioje svarbioje misijoje dėl lietuviškų reikalų. Ši gydytojų šeima augina du vaikus: sūnų Andrių-Algimantą, 18 m. baigusį Notre Dame gimnaziją, o dabar lankantį Loyolos universitetą. Jis rengiasi medicinos profesijai, taip pat augina dukrelę Ireną-Jūratę 5 m.

Ponia Valentina, vilnietė, baigusi šv. Kazimiero gim-

MIRĖ ADALBERTAS STANEIKA

Vasario 17 d. Wyncote, Pa., mirė diplomatas Adalbertas STANEIKA, išbuvęs Lietuvos užsienio tarnyboje iki pat okupacijos. Palaidotas vasario 20 d. Nuliūdime liko žmona dr. Marija Staneikienė, gyv. 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa.

Velionis buvo gimęs 1885 m. balandžio 23 d. Lietuvos užsienio tarnybon įstojo 1921 metais pradžioje eidamas spaudos attache pareigas prie Lietuvos Pasiuntinybės Romoje, o vėliau Pasiuntinybės sekretoriaus. Nuo 1930 metų dirbo Užsienio Reikalų Ministerijos centre eidamas sekretoriaus, referento ir patarėjo pareigas.

Lietuvos okupacijos pasėkoje velionis buvo atsidūręs su žmona tremtyje Vokietijoje, iš kur 1949 m. spalio mėn. persikėlė į J. A. Valstybes.

PRĖMIMAS NEW YORKE VASARIO 16 PROGA

Lietuvos Generalinis Konsulas ir Lietuvos Laisvės Komitetas, mūsų tautos nepriklausomybės atgavimo proga, Vasario 16-ą dieną, Baltijos Laisvės namuose, New Yorke suruošė iškilmą priėmimą svetimų valstybių diplomatiniams ir konsulariniams atstovams, Laisvosios Europos Komiteto nariams ir kitiems lietuvių draugams.

Priėmimą dalyvavo Liberijos generalinis konsulas dr. Thomas, Graikijos, Korėjos generaliniai konsulai su poniomis, Ekvadoro konsulas, New York Times dienraščio redaktorius Tolishus su ponia, Herald Tribune reporteris Wolf, Free Europe Komiteto pirm. Richardson ir daug kitų.

Raštu sveikino Australijos, Belgijos generaliniai konsulai ir daug kitų.

Iš lietuvių buvo kviešti centrinių New Yorko organizacijų ir spaudos atstovai. Svetimtaučius svečius žavėjo mūsų lietuvių, pasiūpų tautiniais drabužiais.

Šio priėmimo pasisekimu itin rūpinosi generalinis konsulas J. Budrys, konsulai V. Stašinskas ir A. Simutis su poniomis, LLK-to pirm. V. Sidzikauskas ir visi komiteto nariai.

naziją, o vėliau studijavo filosofiją ir pedagogiką Vytauto Didžiojo Universitete. Veikli skautų organizacijoje, priklausė Filiae Lithuania korp!

Dr. Pranas, gimęs Sibire, po pirm. Didž. karo jo tėvai grįžo į Kauną. Jis baigė Aušros berniukų gimn. ir 1944 baigė mediciną Vyt. Didž. Universitete. Vėliau baigė Karo Mokyklą aspirantų. Vokietijoje dirbo karo ligoninėse, o vėliau Augsburgo D. P. stovyklos ligoninėje.

Čia, Amerikoje, dirbo Wilmington, Delaware, South Shore, Chicagos ligoninėse ir 1955 m. išlaikė Illinois reikalaujamus egzaminus ir pradėjo savo medicinos praktiką Lake Zurich, Ill.

Jis buvo labai aktyvus sportininkas ir dalyvavo lietuvių krepšinio komandoje, kuri 1937 ir 1939 (Rygoje ir Kaune) laimėjo Europos krepšinio pirmenybes.

Dainavos choras, išpildęs meninę programą Vasario 16 minėjime Chicagoje. Prieky stovi muzikai A. Šimkus, prof. V. Jokubėnas ir ALT pirm. kun. A. Stašys. V. Račkausko nuotrauka

Chicagoje užbaigta Nepriklausomybės minėjimo savaitė

Vasario 18 d. Chicagoje, sniego audra jau iš nakties užpustė kelius. Į vidurdienį šlapdripa važiavimą padarė stačiai pavojingu. Atrodė, kad buvo bandoma Chicagos ir apylinkių lietuvių ryžtas dalyvauti svarbiausiam Vasario 16 dienos, Chicagos Lietuvių Tarybos suruoštame, minėjime.

Kaip Sibiro pusnys nesustabdo pavergtųjų lietuvių minėti Nepriklausomybės paskelbimo dienos, taip ir Sibiro pūgos Chicagoje, negalėjo sulaukyti laisvųjų lietuvių. Dar gerokai prieš antrą valandą kada minėjimas turėjo prasidėti, būriai lietuvių, kasdamiesi sniegu užneštose gatvėse, visomis įmanomomis susisiekimo priemonėmis skubėjo į Marijos aukštesniosios mokyklos salę. Greitai visos sėdimos vietos buvo užpildytos.

Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkas, vilnietis kun. Adolfas Stašys atidarė minėjimą ir pakvietė Dariaus ir Girėno bei Don Varno postų ir lietuviškųjų organizacijų vėliavas į sceną. Stepo Sodeikos vadovaujamas Dainavos lietuvių meno ansamblis sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Invokaciją katalikams sukalbėjo kun. V. Bagdanavičius, o evangelikams kun. P. Dilys. Savanoris -- kurėjas Adolfas Jotka perskaitė Nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Kun. Stašio pakviestas į kalbėtojų tribūną išėjo mūsų generalinis konsulas Chicagoje dr. Petras Daužvardis. Jis savo kalboje pareiškė, kad šiandieną Lietuva kenčia žiauriausią vergiją Sovietų Sąjungos kalėjime. Sovietai neturi jokių teisių Lietuvoje. Turime nepaliaujamai reikalauti, kad Kremliaus oligarchai derintų savo veiksmus su žodžiais ir atstatytų Lietuvos nepriklausomybę. Be laisvos Lietuvos negali būti pastovios pasaulio taikos. Lietuva bus laisva!

Leonardas Šimutis, jaudinamais žodžiais papasakojo apie

Chicagos ALT pirm. kun. A. Stašys su neseniai iš Lietuvos atvykusiu inž. J. Miklovu, kurio kalba minėjime visus sudomino. V. Noreikos nuotrauka

įvykusį apsilankymą pas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentą John F. Kennedy.

Inž. Antanas Rudis minėjimo dalyviams pristatė į minėjimą specialiai atvykusį Amerikos kongreso narį Ray J. Madden. Pastarasis kongrese atstovauja Indianos valstiją.

Svečias pirmiausia pasidžiaugė, kad sniego audra ir pusnys nepajėgė sulaukyti lietuvių susirinkti į šį minėjimą. Toliau jis nurodė, kad istorijoje nebuvo ir nebus tirono, kuris pajėgtų išsilaikyti ilgesnį laiką. Žus ir komunistų tironija... Jis nežinąs kitos tokios tautos, kaip lietuvių, kuri per trumpą ne-

priklausomo gyvenimo laikotarpį, būtų pajėgusi padaryti tokią didelę pažangą. Lietuva pasauliui pademonstravo demokratijos teigiamą vertę. Lietuvos įstatymavystė paisė žmonių interesus. Pravesta žemės reforma. Plėtėsi prekyba ir pramonė ligi žiaurusis užurpatorius užpuolė kraštą ir pavergė lietuvių tautą.

Kersteno komisijos tyrinėjimai parodė kokių niekšingų priemonių imasi komunistai siekdami savo tikslų. Jie ir dabar valdo pavergtuosius tomis pat niekšingomis priemonėmis. Jie reikalauja tautinio apsisprendimo laisvės Afrikos tautoms, o kada gi jie leis savo krašte pavergtiesiems apsispręsti? Jie išsilaiko tik melagingos propagandos dėka. Skaudžiausiai juos veikia tiesa. Jei tiesa įsiviešpatautų, nebūtų komunistų vadų. Jie tuoj būtų nušiuoti nuo žemės paviršiaus.

Neseniai Washingtone demonstravo studentai prieš atominių bombų bandymus. Nematyt buvo jų tarpe nei lietuvių, nei lenkų, nei vengrų ar kitų tautybių atstovų, kurie pažįsta komunizmą ir jo klastas. Chruščiovas visą laiką tobulino ir to-

bulina atominius ginklus. Reikia stengtis, kad tiesa pasiektų visus, tada sugrius komunizmo ramstis -- begėdiškas melas.

Po kalbos giedrininkų atstovė Elena Juknevičienė ir Rita Žukauskaitė įteikė kongreso atstovui Ray J. Madden vieną egzempliorių Armonienės - Nasvyčio knygos "Palikite ašaras Maskvoje".

Po Amerikos kongreso atstovo į kalbėtojų tribūną pakviestas neseniai iš okupuotos Lietuvos atvykęs geologijos inžinierius Juozas Miklovas. Pirmiausia jis perdavė sveiklinimus iš pavergtosios tėvynės. Po to savo ilgojoje kalboje jis palietė visą eilę mums rūpimų klausimų, kuriuos davė atsakymus, kaip okupuotoje Lietuvoje likę tautiečiai į juos atsakytų.

Kalba pasižymėjo nuoseklumu. Sunku iš jos daryti ištraukas, nes ji visa lygiai mums svarbi. Jo kalba turėtų būti ištisai paskelbta mūsų spaudoje. Ji buvo pilnai išbaigta, ir kiekvienas jos sakinyje nuosekliai apgalvotas.

Juozas Miklovas asmenyje šio krašto lietuviai susilaukė pajėgaus kalbėtojo. Jo kalbos stilius primena demokratinių kraštų diplomatinį atstovų kalbų stilių, kur ne tiek svarbu sakyti, kiek pasakyti tiksliai ir išbaigiai. Jo balse nėra šūkavimų. Gal seniau atvykusiems lietuviams jis ir buvo kiek nuobodus, bet naujiesiems, kurie sudarė nemažiau pusę minėjimo dalyvusių, jis buvo geras. Lauksime tolimosios jo pasirodymų mūsų susirinkimų tribūnose.

Pats Juozas Miklovas minėjime sutiko savo seną pažįstamą, buvusį Kartenos mokyklą, kurią Miklovas lankė, mokytoją, mūsų žinomą visuomenininką ir lietuviškojo jaunimo reikalų gynėją Dirvos bendradarbį Antaną Gulbinką. Daug apie ką abu galėjo pasikalbėti.

Po Miklovo, Antanas Repšys paskaitė minėjimo rezoliucijas, o Eufrazina Mikužis -- atsišaukimus ir sveikinimus.

Po pertraukos sekė meninė dalis.

Mūsų mieloji solistė Monika Kripkauskienė padainavo dvi daineles, o Algirdas Brazis, tris.

Per minėjimą M. Drunga įteikė Chicagos lituanistinės mokyklos piniginę auką Chicagos ALT pirmininkui kun. A. Stašui.

V. Noreikos nuotrauka

Minėjimo dalyviai jiems nesigailėjo paploti.

Minėjimo pabaigai lietuvių meno ansamblio Dainavos choras, Algii Šimkui diriguojant ir prof. Vladui Jokubėnui akompanuojant, padainavo dvi daineles, o minėjimą užbaigė lietuviais esame mes gimę".

Minėjimas buvo įspūdingas, žymiai sustiprino visus dalyvius daugiau dirbti Lietuvos laisvės reikalui

VYT. A. RAČKAUSKAS

12 MĖN. GARANTIJA

visoms dalims, jei perkate Dumont televiziją. Kelios dešimtys aparatų pasirinkti: RCA, Zenith, General Electric, Emerson, Gradinsko TV, radijų ir patefonų -- vietinių ir vokiškų -- krautuvė, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill.; FR 6-1998.

Neseniai iš Lietuvos atvykęs inž. Juozas Miklovas (dešinėje) minėjime susitiko su savo senu pažįstamu mokytoju, Dirvos foto bendradarbiu, Antanu Gulbinku. V. Račkausko nuotrauka

Maloniai kviečiame atsilankyti į L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir L.T.A. Sambūrio rengiamą tradicinį

Svečiai bus linksminami B. Pakšto orkestro ir vaišinami, kaip įprasta, mūsų gamintais užkandžiais ir užgavėnių blynais bei kava be atskiro užmokesčio. Veiks savas gėrimų bufetas.

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIŲ

PRADŽIA 8 VAL. VAK.

Staliukai užsisakoma iki kovo mėn. 1 d. imtinai pas J. Žvynį, 6428 So. Campbell Ave. Telef. PR 6-1349.

Pageidaujama stalus užsisakyti grupėmis Korporantai kviečiami dalyvauti su spalvomis.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir L.T.A. Sambūrio Valdybos

įvykstantį 1962 m. kovo 3 d. B. Pakšto svetainėje, 2801 West 38 Street.

Įėjimas -- \$4.00 Studentams -- \$2.50.